

دفترچه پاسخ

آزمون ۱۴ شهریور

یازدهم تجربی

طراحان

زیست‌شناسی (۲ و ۱)	مریم سپهری، پرهام علیمرادپور، مهدی آقازاده، نیلوفر شربتیان، مهدی جباری، امیرمحمد گلستانی شاد، هادی احمدی، محمدرضا قراجه‌م‌رند، پیمان رحیم‌نژاد، محمدحسن کریمی‌فرد، رامین حاجی‌موسائی، نیلوفر شعبانی، مزدا شکوری، پارسا فراز، محمدرضا دانشمندی
فیزیک (۲ و ۱)	زهره آقامحمدی، رضا اصغرزاده جلودار، مسعود قره‌خانی، حامد راست‌پیمان، غلامرضا محبی، سعید طاهری‌بروجنی، علی برزگر، محمدرضا سهرابی‌فر، عباس اصغری، مهدی باغستانی، محمدصادق مام‌سیده، عبدالرضا امینی‌نسب، یوسف الهوبردی‌زاده، محمدرضا شریفی، معصومه افضلی
شیمی (۲ و ۱)	جواد سوری لکی، علی‌اصغر احمدیان، علی اسلامی، فرزین بوستانی، میلاد شیخ‌الاسلامی خیابوی، امیرحسین طبیبی، مسعود جعفری، صادق دارابی، علیرضا بیانی، فرزین بوستانی، امیررضا خشکه‌بار، مسعود توکلیان‌اکبری، میثم کیانی، عبدالرضا دادخواه، علی‌اصغر احمدیان، سیدعلی اشرفی دوست سلماسی، علی رمضانی، مرتضی شیبانی، حامد صابری، متین هوشیار، محمد عظیمیان‌زواره، ایمان حسین‌نژاد، عباس هنرجو، محمدرضا جمشیدی، پیمان خواجه‌مجد، هدی بهاری‌پور، رسول عابدینی‌زواره
ریاضی (۲ و ۱)	محمد بحیرایی، هادی پولادی، علی سلامت، عادل حسینی، امیرحسین ابومحبوب، سوگند روشنی، نوید ذکی، احسان غنی‌زاده، سینا خیرخواه، محمد پاک‌نژاد، احمد حسن‌زاده‌فرد، سهیل حسن‌خان‌پور، علی احمدی‌قزل‌دشت، کاظم اجلائی

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	گزینش‌گر و مسئول درس	گروه ویراستاری	گروه مستندسازی
زیست‌شناسی ۲ و ۱	گزینش‌گر: احسان پنجه‌شاهی مسئول درس: محمدمبین سیدشربتبی	مسعود بابایی، سینا صفار، محمدحسن کریمی‌فرد، علی‌اصغر نجاتی، علی سنگ‌تراش، احسان بهروزپور	مه‌سازادات هاشمی
فیزیک ۲ و ۱	گزینش‌گر: مهدی شریفی مسئول درس: علی کنی	سینا صفار، پرهام امیری، امیر کیارموز، ستایش قربانی، امیرحسین پایمزد	حسام نادری
شیمی ۲ و ۱	ایمان حسین‌نژاد	پویا رستگاری، احسان پنجه‌شاهی، آرش ظریف	سمیه اسکندری
ریاضی ۲ و ۱	محمد بحیرایی	رضا سیدنجفی، امیر کیارموز، مهدی بحرکاظمی، عرشیا حسین‌زاده	محمدرضا مهدوی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	امیررضا حکمت‌نیا
مسئول دفترچه	احسان پنجه‌شاهی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر گروه: محیا اصغری مسئول دفترچه: مه‌سازادات هاشمی
حروف نگاری و صفحه‌آرایی	سیده صدیقه میرغیانی
ناظر چاپ	حمید محمدی

برای دریافت اخبار گروه تجربی و مطالب درسی به سایت kanoon.ir ، آدرس اینستاگرامی [@kanoon_11t](https://www.instagram.com/kanoon_11t) و آدرس تلگرامی [@kanoon11t](https://www.t.me/kanoon11t) مراجعه کنید.

زیست‌شناسی (۱) - طراحی

۱- گزینه «۴»

(مریم سپهری)

فقط مورد «د» صحیح است.

بررسی همه موارد:

مورد الف) به صورت کاملاً قرینه نیستند، بلکه کلیه راست پایین تر قرار دارد.

مورد ب) به جای میزراه باید گفته می شد میزنا.

مورد ج) سرخرگ کلیه براساس متن و شکل کتاب وارد کلیه می شود نه اینکه از آن خارج شود. همچنین سرخرگ کلیه واجد خون تصفیه نشده است.

مورد د) پرده ای از جنس بافت پیوندی به نام کپسول کلیه، هر کلیه را در بر گرفته است. (تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد) (زیست شناسی، ا، صفحه های ۷۰ تا ۷۲)

۲- گزینه «۴»

(پرهام علیمرادپور)

سرخرگ آوران به کلافک منتهی می شود و سرخرگ وایران به شبکه مویرگی بین لوله های پیچ خورده منتهی می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: سرخرگ آوران همانند سرخرگ وایران از یک سمت به کلافک برخورد می کند.

گزینه «۲»: به طور کلی در همه رگ های بدن میزان O_2 بیشتر از CO_2 است.

گزینه «۳»: سرخرگ آوران خون را به درون کلافک وارد می کند و سرخرگ وایران خون را از آن خارج می کند.

(تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد) (زیست شناسی، ا، صفحه های ۷۲ و ۷۳)

۳- گزینه «۴»

(مهدی آقازاده)

سیاهرگ خروجی مواد دفعی نیتروژن دار کمتر و CO_2 بیشتر دارد ولی سرخرگ ورودی CO_2 کمتر و مواد دفعی نیتروژن دار بیشتر دارد.

(تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد) (زیست شناسی، ا، صفحه های ۷۲ و ۷۳)

۴- گزینه «۴»

(نیلوفر شربتیان)

شکاف های باریک متعددی (نه محدود) که در فواصل بین پاها وجود دارد به خوبی امکان نفوذ مواد را به دیواره درونی فراهم می کند.

(تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد) (زیست شناسی، ا، صفحه های ۷۲ و ۷۳)

۵- گزینه «۴»

(مهدی بیاری)

همه موارد نادرست است

الف) پارامسی جانور نیست، آغازی است.

ب) منظور از دفع موادی که توسط غشا فسفولیپیدی محصور شده اند دفع توسط واکوئول است و دفع جانوران دارای نفیدی با لوله نفیدی است نه واکوئول.

ج) مواد دفعی نیتروژن دار با انتشار ساده دفع می شوند

د) لوله های مالپیگی به سر جانور نزدیکتر است.

(تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد) (زیست شناسی، ا، صفحه های ۷۶ و ۷۷)

۶- گزینه «۴»

(امیرمهر گلستانی شاره)

ترشح و بازجذب می توانند غلظت مواد تراوش شده درون گردیزه را افزایش دهند. دقت داشته باشید که در صورت بازجذب آب غلظت مواد درون گردیزه افزایش می یابد.

هردوی این فرایندها می توانند توسط یاخته های لوله هنله که بخش غیریپج خورده نفرون است، انجام شوند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: به علت وجود ریزپرزهای فراوان در لوله پیچ خورده نزدیک، مقدار مواد بازجذب شده در این قسمت گردیزه، بیش از سایر قسمت هاست و بازجذب در این بخش شدیدتر است. ترشح در خلاف جهت بازجذب انجام می شود، اما دقت کنید همانطور که اشاره شده خود بازجذب نیز در افزایش غلظت مواد می تواند نقش داشته باشد.

گزینه «۲»: هردو مرحله ترشح و بازجذب ممکن است بدون مصرف انرژی زیستی نیز انجام شوند. مثلاً بازجذب آب به صورت غیرفعال بوده و به روش اسمز انجام می شود.

گزینه «۳»: مولکول های دارای آمینواسید پروتئین ها هستند. دقت کنید در کلیه های افراد سالم، به طور طبیعی تراوش پروتئین ها مشاهده نمی شود (چون مولکول های بزرگی هستند و نمی توانند از مویرگ های گلوامول خارج شوند)؛ در نتیجه در مایع درون نفرون، پروتئین مشاهده نمی شود. پس این مورد درباره هیچ مرحله ای صادق نیست.

(تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد) (زیست شناسی، ا، صفحه های ۷۲ تا ۷۴)

۷- گزینه «۲»

(هادی امیری)

قاعده هرم های کلیه به سمت بخش قشری می باشد که در تشریح کلیه گوسفند نسبت به سایر قسمت های کلیه تیره ترین بخش محسوب می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: رأس هرم های کلیه به سمت لگنچه قرار دارند. دقت کنید که ادرار در لگنچه تولید نمی شود.

گزینه «۳»: بخش مرکزی در ساختار خود هرم دارد ولی در تماس با کپسول کلیه نمی باشد.

گزینه «۴»: لگنچه ظاهری شبیه به قیف دارد. در وسط لگنچه منفذ میزنا دیده می شود نه برعکس.

(تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد) (زیست شناسی، ا، صفحه ۷۱)

۸- گزینه «۳»

(مهمرضا قراچه مرند)

در بیماری دیابت بی مزه، به دلیل عدم ترشح هورمون ضدادراری، مقدار زیادی ادرار رقیق از بدن دفع می شود. موارد الف، ب و ج صحیح هستند. بررسی همه موارد:

الف) به دلیل دفع بیش از حد آب از طریق ادرار مقدار آب خون کم شده و فشار اسمزی خوناب افزایش می یابد.

ب) با توجه به کم شدن آب خون حجم خون کاهش یافته و باعث افزایش نسبت حجم گویچه های قرمز به حجم خون و تغییر هماتوکریت می شود.

ج) به دلیل دفع زیاد ادرار، حجم ادرار وارد شده به مثانه افزایش یافته و باعث کشیدگی بیش از حد دیواره مثانه می شود.

د) دقت کنید که در این افراد اشکالی در مرکز تشنگی وجود ندارد و اتفاقاً این افراد به دلیل تشنگی های مکرر مصرف زیاد آب دارند! به همین دلیل تحریک و فعال شدن مرکز تشنگی در هیپوتالاموس متوقف نمی شود!

(ترکیبی) (زیست شناسی، ا، صفحه های ۶۲، ۷۳ و ۷۵)

۹- گزینه «۴»

(پیمان رفیع نزار)

اوره، اوریک اسید و حتی آمینواسیدها مواد نیتروژن دار موجود در لوله پیچ خورده نزدیک می باشند. ماده ای که در صورت تجمع در خون به سرعت

باعث مرگ می شود آمونیاک است که در کبد با کربن دی اکسید ترکیب شده و اوره را می سازد. آمونیاک در ترکیب مایع تراوش شده دیده نمی شود. بررسی سایر گزینه ها:

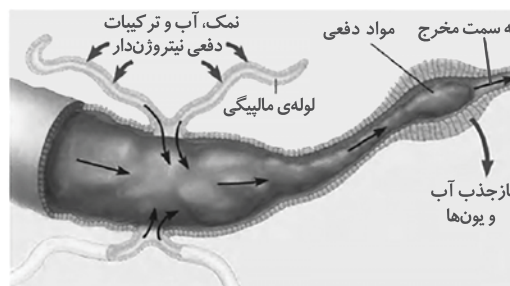
گزینه «۱»: اوریک اسید موجود در ادرار می تواند با تشکیل بلور و رسوب در مفاصل باعث التهاب این بخش ها شود که به این بیماری نقرس می گویند. گزینه «۲ و ۳»: آمینواسیدها علاوه بر نیتروژن در ساختار خود کربن، هیدروژن و اکسیژن نیز دارند. همچنین آمینواسید از آنجا که ماده دفعی نیست توسط یاخته هایی با ریزرهای فراوان موجود در لوله پیچ خورده نزدیک بازجذب شده و مجدداً به خون باز می گردد.

(ترکیبی) (زیست شناسی ۱، صفحه های ۷۴ و ۷۵)

۱۰- گزینه «۳»

«امیرمهر گلستانی شار»

منظور سؤال حشرات است که سامانه دفعی متصل به روده به نام لوله های مالپیگی دارند. انتهای لوله های مالپیگی بسته است و با توجه به شکل زیر، این لوله ها همگی عقب تر از پاهای جلو، جانور قرار دارند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: یاخته های پوششی محل بازجذب آب و یون ها اندازه های متفاوتی دارند.

گزینه «۲»: لوله های مالپیگی به باریک ترین بخش لوله گوارش این جانور راه پیدا نکرده اند. با توجه به شکل قسمتی از روده که در بخشی عقب تر از محل اتصال لوله های مالپیگی است، باریک تر از محل اتصال می باشد.

گزینه «۴»: هر لوله منافذ اختصاصی ندارد. بلکه محتویات وارد شده به چند لوله مالپیگی از طریق منفذ مشترکی وارد لوله گوارش می شوند.

(تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد) (زیست شناسی ۱، صفحه ۷۶)

زیست شناسی (۱) - آشنا

۱۱- گزینه «۴»

«کتاب آبی»

نفردی لوله ای است که با منفذی به بیرون باز و دفع از طریق آن انجام می شود و برای دفع، تنظیم اسمزی یا هر دو مورد به کار می رود.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: همه ماهیان مانند سایر مهره داران کلیه دارند. بخشی از آبی که از طریق دهان وارد بدن ماهی می شود، به آبشش ها می رود و برای تبادل گازهای تنفسی، از بین تیغه های آبششی عبور می کند.

گزینه «۲»: در همه ماهیان آب شور، برخی یون ها توسط کلیه ها به صورت ادرار غلیظ و برخی از طریق یاخته های آبشش ها دفع می شوند. در ماهیان غضروفی (مثل کوسه ها و سفره ماهی ها) که ساکن آب شور هستند، علاوه بر کلیه ها، غدد راست رودهای وجود دارند که محلول نمک (سدیم کلرید) بسیار غلیظ را به روده ترشح می کنند.

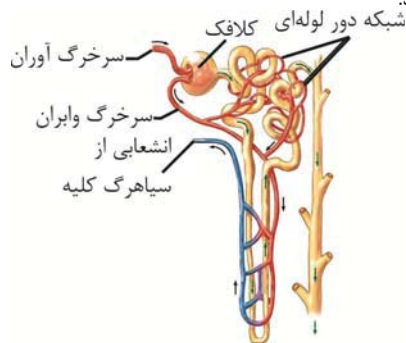
گزینه «۳»: دقت کنید که به دلیل داشتن هم ایستایی (هومئوستازی) کاهش حجم ادرار هنگام خشک شدن محیط در همه مهره داران (مثل انسان) نیز مشاهده می شود و فقط مخصوص دوزیستان نیست.

(تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد) (زیست شناسی ۱، صفحه های ۷۶ و ۷۷)

۱۲- گزینه «۴»

«کتاب آبی»

به دنبال ورود گلوکز به کیسول بومن در فردی سالم و بالغ، این مولکول در ادامه بازجذب می شود و به خون برمی گردد. دقت کنید که در اطراف مجرای جمع کننده شبکه مویرگی دور لوله ای حضور ندارد و گلوکز نمی تواند از مجرای جمع کننده به شبکه مویرگی دور لوله ای بازجذب شود. سایر مسیرها برای بازجذب گلوکز وارد شده به لوله پیچ خورده نزدیک ممکن است مشاهده شوند.

(تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد) (زیست شناسی ۱، صفحه های ۷۲ و ۷۳)

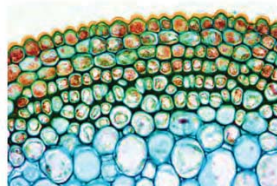
۱۳- گزینه «۴»

«کتاب آبی»

دیواره پسین، تنها در بعضی از یاخته های گیاهی حضور دارد. در اثر فعالیت پروتوپلاست، دیواره پسین ساخته می شود. دیواره پسین چندلایه بوده پس در زمان ساخت آن، به تدریج لایه های آن در بین دیواره نخستین و غشای یاخته ای قرار می گیرد. پس تا پایان ساخت دیواره پسین، تراکم دیواره فاصله تیغه میانی از غشای یاخته ای افزایش خواهد یافت.

بررسی سایر گزینه ها:

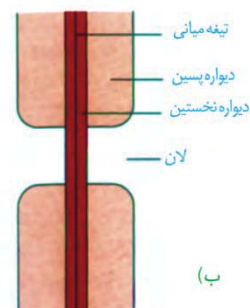
۱) کلانشیم ها، یاخته های انعطاف پذیر و استحکامی گیاه می باشند که معمولاً در زیر روپوست قرار می گیرند. در شکل زیر که ترسیمی از یاخته ها می باشد، دلیل تیرگی اطراف این یاخته ها، دیواره نخستین ضخیم آنها است. یاخته های کلانشیم، اصلاً دیواره پسین ندارند.

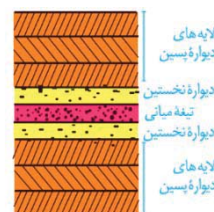
۲) پلاسمودسم ها، کانال های سیتوپلاسمی هستند که در مناطقی از دیواره به نام لان، به فراوانی یافت می شوند. طبق شکل زیر، در منطقه لان، دیواره

پسین حضور ندارد و دیواره نازک مانده است. همین طور باید توجه کرد که لان در دیواره یاخته‌ای، منفذ نم باشد.

۳) طبق شکل زیر، اولین لایه از دیواره پسین، در مجاورت با دومین لایه دیواره پسین و دیواره نخستین قرار گرفته است. رشته‌های سلولزی این لایه، با رشته‌های سلولزی قرار گرفته در دیواره نخستین، زاویه تشکیل نمی‌دهند.

(از یاقته تا گیاه) (زیست‌شناسی، ۱، صفحه‌های ۸۰، ۸۱ و ۸۸)

۱۴- گزینه «۳»

عبارت «الف»، «ب» و «د» صحیح هستند. بررسی همه عبارت‌ها:
الف) بعضی از کاروتنوئیدها در رنگ دیسه و بعضی در سبزدیسه قرار دارند. کاروتنوئیدهای قرار گرفته در سبزدیسه، توسط سبزینه‌ها پوشیده شده‌اند.
ب) آنتی‌اکسیدان‌ها در واکوئول و دیسه‌ها ممکن است، قرار گیرند.
ج) هیچ کدام از دیسه‌ها آنتوسیانین ندارند. آنتوسیانین، در واکوئول قرار می‌گیرد.
د) بعضی از دیسه‌ها مثل نشادیس، رنگیزه ندارند.
(از یاقته تا گیاه) (زیست‌شناسی، ۱، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۴)

۱۵- گزینه «۴»

فقط مورد «د» درست است. بررسی همه موارد:
«الف»: عناصر آوندی فاقد دیواره عرضی‌اند.
در سامانه بافت آوندی تراکئیدها و یاخته‌های تشکیل دهنده آوندهای آبکش دیواره عرضی دارند.
«ب»: پلاسمودسم در دیواره یاخته‌های گیاهی زنده قرار دارد.
«ج»: یاخته‌های سازنده آوند آبکش بدون هسته‌اند و فاقد دیواره چوبی هستند.
«د»: عناصر آوندی قطور ترین یاخته‌های سامانه بافت آوندی‌اند. منظور از یاخته‌های دراز اسکلرانشیمی فیبر است.
(از یاقته تا گیاه) (زیست‌شناسی، ۱، صفحه‌های ۸۱ و ۸۹)

۱۶- گزینه «۲»

مهم‌ترین نکته در خصوص سوالات مربوط به یاخته‌های گیاهی این است که علاوه بر یاخته‌های زنده باید به یاخته‌های مرده گیاهی مانند یاخته‌های چوب‌پنبه نیز دقت کرد. موارد الف و ج صحیح‌اند.

بررسی همه موارد:

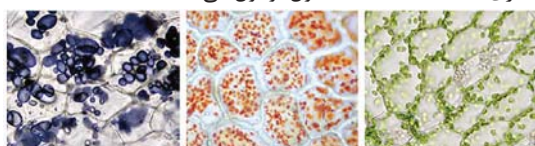
الف) در همه یاخته‌های گیاهی چه زنده و چه مرده دیواره وجود دارد. در دیواره همه یاخته‌های گیاهی مناطقی با ضخامت کمتر به نام لان دیده می‌شود و به همین دلیل دیواره یاخته‌های گیاهی ضخامت غیریکنواختی دارد.
ب و د) کانال‌های سیتوپلاسمی (پلاسمودسم) و کربوهیدرات‌های سطح خارجی غشا فقط در یاخته‌های گیاهی زنده دیده می‌شوند و یاخته‌های گیاهی مرده فاقد این ساختارها هستند.

ج) در دیواره همه یاخته‌های گیاهی سلولز وجود دارد. سلولز نوعی پلی ساکارید است که از تعداد فراوانی گلوکز تشکیل شده است.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی، ۱، صفحه‌های ۹، ۱۲، ۸۰ و ۸۱)

۱۷- گزینه «۴»

با توجه به شکل بزرگ‌ترین دیسه نشادیس یا آمیلوپلاست می‌باشد. دقت کنید که این دیسه‌ها اصلاً ترکیبات رنگی ندارند و علت تیره بودن آنها رنگ آمیزی نشاسته به کمک محلول لوگول می‌باشد.

یاخته‌های دارای سبزدیسه رنگ دیسه نشادیس

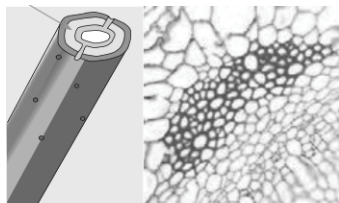
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رنگ دیسه‌ها فقط کاروتنوئید دارند. با توجه به متن کتاب درسی ترکیبات رنگی موجود در رنگ دیسه و واکوئول خاصیت آنتی اکسیدان (پاداکسنده) داشته و در پیشگیری از سرطان و بهبود کارکرد مغز نقش دارند.
گزینه «۲»: سبزدیسه و رنگ دیسه حاوی کاروتنوئید می‌باشند. در بعضی گیاهان با کاهش نور و شروع فصل پاییز سبزینه موجود در سبزدیسه تجزیه شده و به رنگ دیسه تبدیل می‌شود. با توجه به فعالیت ۵ در صفحه ۸۵ کتاب درسی، در بعضی گیاهان با نرسیدن نور کافی بخش‌های غیرسبز به سبز تبدیل می‌شوند و می‌توان نتیجه گرفت که در این بخش‌ها رنگ دیسه‌ها (رنگ‌های قرمز و زرد) به سبزدیسه تبدیل شده‌اند.
گزینه «۳»: سبزدیسه‌ها حاوی سبزینه و کاروتنوئید هستند و انواع مختلفی رنگیزه دارند. با توجه به شکل قرار داده شده، سبزدیسه‌ها معمولاً در حاشیه یاخته و در مجاورت غشا دیده می‌شوند.

(از یاقته تا گیاه) (زیست‌شناسی، ۱، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۱۸- گزینه «۱»

شکل مشخص شده در سؤال مربوط به یاخته فیبر است. همه یاخته‌های گیاهی در دیواره خود حاوی سلولز هستند که مولکولی با مقدار فراوانی انرژی می‌باشد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: با توجه به شکل سؤال و همچنین شکل زیر حفره مرکزی فیبر کاملاً گرد نمی‌باشد!

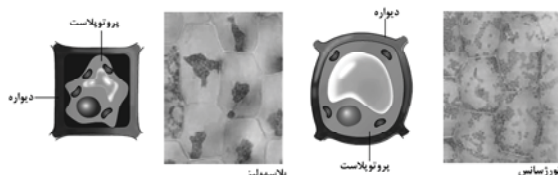
۲۰- گزینه ۴

«کتاب آبی»

در شیرابه بعضی گیاهان آلکالوئیدها وجود دارند که از آنها برای ساخت داروهایی مثل مسکن‌ها، آرام‌بخش‌ها و داروهای ضد سرطان استفاده می‌شود. (درست)

برسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مطابق شکل، در تورژسانس غشای یاخته تماماً در تماس با دیواره یاخته‌ای است و در پلاسمولیز نیز بین غشای یاخته و دیواره در بعضی از نقاط تماس وجود دارد. (نادرست)

گزینه ۲: مشخص شده است که ترکیبات رنگی در واکوئول و رنگ‌دیس (کروموپلاست) وجود دارد که این ترکیبات آنتی‌اکسیدان‌اند و ترکیبات ضد سرطان در شیرابه گیاهان وجود دارد نه واکوئول و رنگ‌دیس. (نادرست)

گزینه ۳: فقط واکوئول‌های حاوی گلوتن زیر میکروسکوپ به رنگ قهوه‌ای تیره دیده می‌شود. (نادرست)

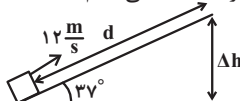
(از یافته تاکیه) (زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۸۰، ۸۱، ۸۲ و ۸۹)

فیزیک (۱) - طراحی

۲۱- گزینه ۱

(زهره آقاممیری)

ابتدا تغییر ارتفاع جسم را محاسبه می‌کنیم:

$$\Delta U = mg\Delta h \quad \frac{\Delta U = 90 \text{ J}}{m = 3 \text{ kg}} \Rightarrow 90 = \frac{3}{2} \times 10 \times \Delta h \Rightarrow \Delta h = 6 \text{ m}$$

اکنون حداکثر جابه‌جایی جسم روی سطح شیب‌دار را محاسبه می‌کنیم:

$$\sin 37^\circ = \frac{\Delta h}{d} \Rightarrow d = \frac{6}{0.6} = 10 \text{ m}$$

حال با استفاده از قانون پایستگی انرژی می‌توان نوشت:

$$W_f = E_f - E_i = \Delta U + \Delta K \quad \begin{matrix} K_f = 0 \\ W_f = -f_k d \end{matrix}$$

$$-f_k d = \Delta U - \frac{1}{2} m v_i^2 \Rightarrow -f_k \times 10 = 90 - \frac{1}{2} \times \frac{3}{2} \times 144$$

$$\Rightarrow -10 f_k = 90 - 108 \Rightarrow f_k = 1/8 \text{ N}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ۱، صفحه‌های ۶۵ تا ۷۲)

۲۲- گزینه ۳

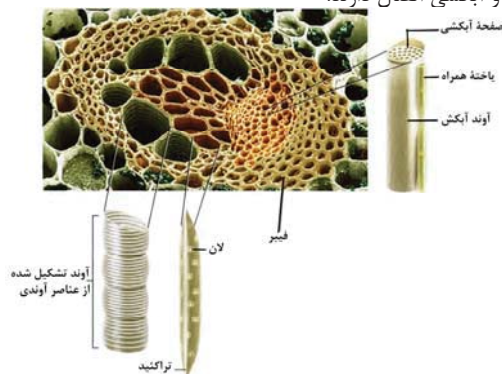
(رضا اصغر زاده پلودار)

کار انجام شده توسط نیروی اتلافی (نیروی مقاومت هوا) برابر با تغییرات انرژی مکانیکی است:

$$E_f - E_i = W_{f_k} \quad \frac{E_f - E_i = mg\Delta h, m = 1 \text{ kg}}{W_{f_k} = m \times 10 \times (4 - 3) = 10 \text{ m} = 10 \text{ J}}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ۱، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

گزینه ۳: با توجه به شکل دسته آوندی، فیبرها به همه انواع آوندهای چوبی و آبکشی اتصال دارند.

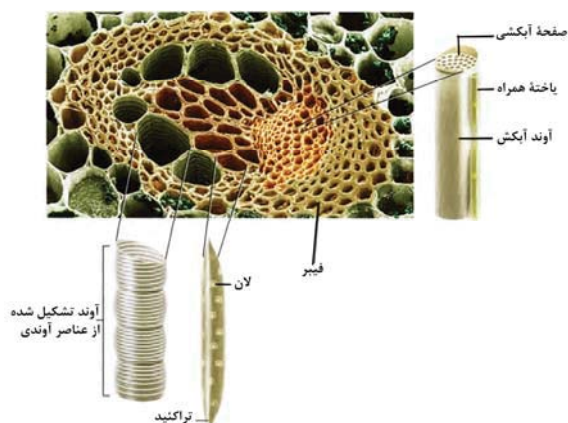
گزینه ۴: جابه‌جایی آب و مواد معدنی (شیره خام) مربوط به یاخته‌های آوند چوبی می‌باشد نه فیبرها!

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲ و ۸۹)

۱۹- گزینه ۳

«کتاب آبی»

با توجه به شکل‌های زیر، مرکزی‌ترین آوندها در یک دسته آوندی تراکئیدها هستند که در دیواره آنها لیگنین با تراکم زیادی دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: با توجه به شکل بالا، در یک دسته آوندی آوندهای آبکش فقط با تراکئیدها تماس دارند و با عناصر آوندی تماسی ندارند!

گزینه ۲: دقت کنید که یاخته‌های همراه فقط در گیاهان نهان‌دانه دیده می‌شوند نه همه گیاهان آوندی!

گزینه ۴: عناصر آوندی بزرگ‌ترین آوندهای یک دسته آوندی هستند که بیشترین سطح تماس را با فیبرها دارند. فیبرها یاخته‌های مرده و غیرآوندی در یک دسته آوندی هستند.

(از یافته تاکیه) (زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۸۱ و ۸۹)

۲۳- گزینه «۴»

(مسعود قره‌فانی)

ابتدا توان خروجی آسانسور را به دست می‌آوریم:

$$m = 800 + 400 = 1200 \text{ kg}$$

$$P_{\text{خروجی}} = \frac{W}{t} = \frac{mg\Delta h}{t} = \frac{1200 \times 10 \times 10}{6} = 20000 \text{ W} = 20 \text{ kW}$$

حال می‌توان بازده آسانسور را به دست آورد:

$$\% \text{ بازده} = \frac{P_{\text{خروجی}}}{P_{\text{مصرفی}}} \times 100 = \frac{20}{50} \times 100 = 40\%$$

(کلا، انرژی و توان) (فیزیک، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

۲۴- گزینه «۳»

(مهمد راست‌پیمان)

می‌دانیم هر اسب بخار ۷۴۶ وات است.

با توجه به قضیه کار و انرژی جنبشی، می‌توان نوشت:

$$W_t = K_f - K_i \Rightarrow W_t = \frac{1}{2}mv_f^2 - 0$$

$$v_f = 144 \frac{\text{km}}{\text{h}} \times \frac{10^3 \text{ m}}{1 \text{ km}} \times \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}} = 40 \frac{\text{m}}{\text{s}} \Rightarrow W_t = \frac{1}{2} \times 1119 \times 40^2 = 1119 \times 800 \text{ J}$$

در نهایت توان خودرو را محاسبه می‌کنیم:

$$P = \frac{W_t}{\Delta t} \Rightarrow P = \frac{1119 \times 800}{10} = 1119 \times 80 \text{ W}$$

$$\Rightarrow P = 1119 \times 80 \text{ W} \times \frac{1 \text{ hp}}{746 \text{ W}} = 120 \text{ hp}$$

بنابراین توان مفید خودرو، ۱۲۰ اسب بخار است.

(کلا، انرژی و توان) (فیزیک، صفحه‌های ۶۱، ۷۳ و ۷۴)

۲۵- گزینه «۳»

(غلامرضا مبین)

ابتدا با توجه به قضیه کار و انرژی جنبشی، کار بالابر را به دست می‌آوریم:

$$\Delta K = W_t \Rightarrow \frac{1}{2}mv_f^2 - \frac{1}{2}mv_i^2 = -mgh + W_{\text{بالابر}}$$

$$v = 5 \text{ m/s}, v_i = 0$$

$$g = 10 \text{ N/kg}, m = 24 \text{ kg}$$

$$\frac{1}{2} \times 24 \times (25 - 0) = -24 \times 10 \times 10 + W_{\text{بالابر}}$$

$$\Rightarrow 300 + 2400 = W_{\text{بالابر}} \Rightarrow W_{\text{بالابر}} = 2700 \text{ J}$$

$$\% \text{ بازده} = \frac{P_{\text{مفید}}}{P_{\text{مصرفی}}} \times 100 = \frac{P}{t} \times 100 = \frac{2700}{75} \times 100 = 3600\%$$

$$= \frac{2700}{4} \times 100 = P_{\text{مصرفی}} = 900 \text{ W}$$

(کلا، انرژی و توان) (فیزیک، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

۲۶- گزینه «۱»

(سعید طاهری پروینی)

با در نظر گرفتن سطح زمین به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی، گلوله در لحظه پرتاب فقط انرژی جنبشی و در حالتی که در ارتفاع اوج خود قرار دارد، فقط انرژی پتانسیل گرانشی دارد. با استفاده از قانون پایستگی انرژی داریم:

$$W_{\text{مقاومت هوا}} = E_f - E_i \Rightarrow W_{\text{مقاومت هوا}} = (K_f + U_f) - (K_i + U_i)$$

$$\Rightarrow W_{\text{مقاومت هوا}} = (0 + mgh_f) - (\frac{1}{2}mv_i^2 + 0)$$

$$\Rightarrow W_{\text{مقاومت هوا}} = m \times 10 \times 16 - \frac{1}{2} \times m \times 20^2 = -40m$$

 از آن جایی که طبق رابطه کار $(W = Fd \cos \theta)$ ، کار نیروی مقاومت در مسیر رفت و برگشت برابر است، در نتیجه در مسیر برگشت نیز $40m$ از انرژی مکانیکی کاهش می‌یابد:

$$E_f = E_f - 40m = 120m$$

در نتیجه داریم:

$$E_f = K_f + U_f = \frac{1}{2}mv_f^2 + 0 \Rightarrow \frac{1}{2}mv_f^2 = 120m$$

$$\Rightarrow v_f = \sqrt{240} = 4\sqrt{15} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(کلا، انرژی و توان) (فیزیک، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۲۷- گزینه «۲»

(علی برزگر)

با توجه به تعریف توان خواهیم داشت:

$$P = \frac{\Delta E}{t} \Rightarrow \Delta E = P \cdot t = 200 \times 5 \times 60 = 60000 \text{ J}$$

$$\Delta E = E_f - E_i = (mgh + \frac{1}{2}mv_f^2) - (\frac{1}{2}mv_i^2)$$

$$\Rightarrow \Delta E = mgh + \frac{1}{2}m(v_f^2 - v_i^2)$$

$$\Rightarrow \Delta E = 20 \times 10 \times h + \frac{1}{2} \times 20 \times (60^2 - 30^2) = 60000 \text{ J}$$

$$\Rightarrow \Delta E = 20 \times h + 10 \times (3600 - 900) = 60000 \text{ J}$$

$$\Rightarrow \Delta E = 20 \times h + 27000 = 60000 \Rightarrow 20 \times h = 33000$$

$$\Rightarrow h = \frac{33000}{200} = 165 \text{ m}$$

(کلا، انرژی و توان) (فیزیک، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

۲۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

طبق تعریف، انرژی درونی یک جسم، مجموع انرژی‌های ذره‌های تشکیل‌دهنده آن است.

 گزینه «۱»: انرژی جنبشی متناسب با مجذور تندی است $K = \frac{1}{2}mv^2$.

 گزینه «۳»: انرژی پتانسیل گرانشی متناسب با جرم و ارتفاع آن از سطح زمین است $U = mgh$.

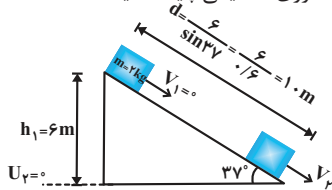
 گزینه «۴»: انرژی مکانیکی، مجموع انرژی پتانسیل و جنبشی جسم است $E = K + U$.

(کلا، انرژی و توان) (فیزیک، صفحه ۷۱)

۲۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

در اثر وجود اصطکاک، انرژی مکانیکی پایسته نیست.

$$W_{fk} = E_f - E_i = (K_f + U_f) - (K_i + U_i)$$

$$\Rightarrow -f_k d = \frac{1}{2}mv_f^2 + 0 - 0 - mgh_i$$

$$\Rightarrow -4 \times 10 = \frac{1}{2} \times 2 \times v_f^2 - 2 \times 10 \times 6$$

چون نیروی وزن بر جابجایی عمود است، هیچ کاری انجام نمی‌دهد.

$$\Delta K = W_t = W_{mg} + W_F$$

$$\Rightarrow \Delta K = W_t = W_F \Rightarrow \frac{1}{2} m (v_1^2 - v_0^2) = W_F$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \times 10 \times 10^{-3} (2500 - 10000) = W_F$$

$$\Rightarrow -37/5 = \bar{F} \times d \times \cos 180^\circ$$

$$(d: \text{ضخامت جسم}) \Rightarrow -37/5 = \bar{F} \times 10 \times 10^{-2} \times \cos 180^\circ$$

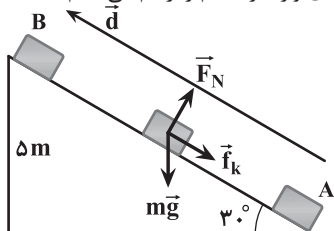
$$\Rightarrow \bar{F} = 375 \text{ N}$$

(کتاب آبی) (کالر، انرژی و توان) (فیزیک، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴)

(کتاب آبی)

۳۳- گزینه «۴»

مطابق شکل نیروهای وارد بر جسم را رسم می‌کنیم:

$$W_{F_N} = 0$$

$$W_{mg} = -mgh$$

$$= -4 \times 10 \times 5 = -200 \text{ J}$$

$$\sin 30^\circ = \frac{h}{d} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{h}{d}$$

$$\Rightarrow d = 10 \text{ m}$$

$$W_{f_k} = (f_k \cos \theta) d \xrightarrow{\theta=180^\circ, \cos \theta=-1}$$

$$W_{f_k} = -f_k \times d = -10 \times 10 = -100 \text{ J}$$

$$\text{کل کار کل: } W_t = W_{F_N} + W_{mg} + W_{f_k}$$

$$= 0 + (-200) + (-100) = -300 \text{ J}$$

(کالر، انرژی و توان) (فیزیک، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۸)

(کتاب آبی)

۳۴- گزینه «۴»

$$\text{بازده} = \frac{\text{انرژی خروجی (مفید)}}{\text{انرژی تولیدی (کل)}} = \frac{E_{\text{مفید}}}{E_{\text{تولیدی}}}$$

$$E_{\text{تولیدی}} = P_{\text{تولیدی}} \times t = 400 \times 60 \Rightarrow E_{\text{تولیدی}} = 24000 \text{ J}$$

$$\Rightarrow \frac{75}{100} = \frac{E_{\text{مفید}}}{24000} \Rightarrow E_{\text{مفید}} = 18000 \text{ J}$$

$$E_{\text{گرمایی}} = E_{\text{تولیدی}} - E_{\text{مفید}} = 24000 - 18000$$

$$\Rightarrow E_{\text{گرمایی}} = 6000 \text{ J} \Rightarrow E_{\text{گرمایی}} = 6 \text{ kJ}$$

(کالر، انرژی و توان) (فیزیک، صفحه ۷۵)

(کتاب آبی)

۳۵- گزینه «۴»

گزینه ۱: چون تندی حرکت ماهواره ثابت است، طبق رابطه

$$K = \frac{1}{2} m v^2$$

$$\Rightarrow v_1^2 = 80 \Rightarrow v_1 = \sqrt{80} = \sqrt{16 \times 5} \Rightarrow v_1 = 4\sqrt{5} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(کالر، انرژی و توان) (فیزیک، صفحه ۷۱)

۳۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

روش اول: با در نظر گرفتن سطح زمین به عنوان مرجع انرژی پتانسیل گرانشی داریم:

$$W_{\text{مقاوم}} = E_{\text{اوج}} - E_1$$

$$= (K_{\text{اوج}} + U_{\text{اوج}}) - (K_1 + U_1)$$

$$= (\frac{1}{2} m v_{\text{اوج}}^2 + mgh_{\text{اوج}}) - (\frac{1}{2} m v_1^2 + mgh_1)$$

$$\xrightarrow{v_{\text{اوج}}=0, h_{\text{اوج}}=?} -50 = 2 \times 10 \times h_{\text{اوج}} - \frac{1}{2} \times 2 \times 20^2$$

$$\Rightarrow -50 = 20 h_{\text{اوج}} - 400 \Rightarrow h_{\text{اوج}} = 17.5 \text{ m}$$

$$\text{بدون مقاومت هوا: } E'_{\text{اوج}} = E_1 = K'_{\text{اوج}} + U'_{\text{اوج}} = K_1 + U_1$$

$$= \frac{1}{2} m v_{\text{اوج}}^2 + mgh'_{\text{اوج}} = \frac{1}{2} m v_1^2 + mgh_1$$

$$\xrightarrow{\text{حذف } m \text{ از طرفین}} \frac{1}{2} v_{\text{اوج}}^2 + gh'_{\text{اوج}} = \frac{1}{2} v_1^2 + gh_1$$

$$\xrightarrow{v_{\text{اوج}}=0, h'_{\text{اوج}}=?} 10 \times h'_{\text{اوج}} = \frac{1}{2} \times 20^2 + 0$$

$$\Rightarrow 10 h'_{\text{اوج}} = 200 \Rightarrow h'_{\text{اوج}} = 20 \text{ m}$$

$$h'_{\text{اوج}} - h_{\text{اوج}} = 20 - 17.5 = 2.5 \text{ m}$$

بنابراین:

روش دوم: مقاومت هوا تا رسیدن گلوله به نقطه اوج، ۵۰ J از انرژی آن می‌کاهد. یعنی اگر مقاومت هوا ناچیز بود، گلوله ۵۰ J بیشتر انرژی داشت تا بالا رود. یعنی:

$$50 = mgh_{\Delta h} \Rightarrow 50 = 2 \times 10 \times \Delta h \Rightarrow \Delta h = 2.5 \text{ m}$$

(کالر، انرژی و توان) (فیزیک، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

فیزیک (۱) - آشنا

۳۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

با توجه به قضیه کار و انرژی جنبشی داریم:

$$W_t = \Delta K \begin{cases} \xrightarrow{v_1=v, v_2=0} W_1 = \frac{1}{2} m v^2 \quad (1) \\ \xrightarrow{v_2=v_1=v, v_3=3v} W_2 = \frac{1}{2} m (3v)^2 - \frac{1}{2} m v^2 = 4 m v^2 \quad (2) \end{cases}$$

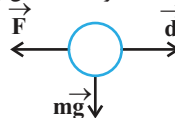
$$(1), (2) \Rightarrow \frac{W_2}{W_1} = 8$$

(کالر، انرژی و توان) (فیزیک، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۳۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

طبق قضیه کار و انرژی جنبشی داریم: در هنگام برخورد گلوله به جسم، جسم برای نگه داشتن آن نیرویی برخلاف حرکت گلوله به آن وارد می‌کند. با توجه به شکل زیر داریم:

از طرفی با توجه به این که تندی اولیه برای هر سه توپ یکسان است انرژی جنبشی اولیه K_i آن‌ها نیز یکسان است. بنابراین طبق قضیه کار-انرژی جنبشی داریم:

$$\begin{cases} (W_t)_1 = (W_t)_2 = (W_t)_3 \\ (K_i)_1 = (K_i)_2 = (K_i)_3 \\ \Rightarrow W_t = \Delta K = K_f - K_i \Rightarrow (K_f)_1 = (K_f)_2 = (K_f)_3 \end{cases}$$

از طرفی طبق رابطه $K = \frac{1}{2}mv^2$ ، چون جرم هر سه گلوله یکسان است پس تندی نهایی آن‌ها نیز با هم برابر است:

$$(V_f)_1 = (V_f)_2 = (V_f)_3$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ۱، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۳۶- گزینه ۳

(کتاب آبی)

در این جا چون تندی جسم در نقاط A و B یکسان است، اندازه تغییر انرژی جنبشی جسم در این جابه‌جایی صفر بوده، لذا کار برآیند نیروهای وارد بر جسم نیز صفر است (طبق قضیه کار و انرژی جنبشی). حال با توجه به این که فقط دو نیروی اصطکاک و وزن در این جابه‌جایی بر روی جسم کار انجام می‌دهند. داریم:

$$W_t = \Delta K \xrightarrow{\Delta K=0} W_t = 0 \Rightarrow W_f + W_{mg} = 0$$

$$W_f = -W_{mg} \xrightarrow{W_{mg}=+mgh} W_f = -mgh$$

$$\Rightarrow W_f = -2 \times 10 \times 2 = -40 \text{ J}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ۱، صفحه ۶۹)

۴۰- گزینه ۳

(کتاب آبی)

انرژی ورودی تلمبه برابر است با:

$$E_{\text{ورودی}} = P \cdot t$$

$$E_{\text{ورودی}} = (15 \times 10^3)(1) = 1/5 \times 10^4 \text{ J}$$

جرم هر لیتر آب دریاچه ۱ kg است. پس:

$$\rho_{\text{آب}} = 10^3 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} = 1 \frac{\text{kg}}{\text{L}} \xrightarrow{V=20 \text{ L}} m = 20 \text{ kg}$$

کار خروجی تلمبه برابر است با:

$$E_{\text{خروجی}} = mg(h_2 - h_1) = (20) \times 10 \times (15 - 0)$$

$$E_{\text{خروجی}} = 1/05 \times 10^4 \text{ J}$$

$$\text{بازده} = \frac{E_{\text{خروجی}}}{E_{\text{ورودی}}} \times 100$$

$$\Rightarrow \text{بازده} = \frac{1/05 \times 10^4}{1/5 \times 10^4} \times 100 = 70\%$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ۱، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۷)

شیمی (۱)

۴۱- گزینه ۴

(پودر سوری لکی)

سوخت‌های سبز گاز کربن دی‌اکسید کمتری به ازای هیدروکربن‌های هم‌کربن خود تولید می‌کنند، نه اینکه گاز کربن دی‌اکسید تولید نکنند.

(شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی- صفحه ۷۰)

گزینه ۲: طبق قضیه کار-انرژی جنبشی $W_t = \Delta K$ ، چون تغییرات انرژی جنبشی ماهواره صفر است (تندی حرکت ثابت) بنابراین کار کل انجام شده روی ماهواره صفر است.

گزینه ۳: تنها نیروی وارد بر ماهواره نیروی جاذبه گرانشی است که از طرف زمین وارد می‌شود و معادل وزن ماهواره است.

گزینه ۴: چون نیروی جاذبه گرانشی بر مسیر حرکت ماهواره عمود است کاری روی ماهواره انجام نمی‌دهد.

$$W_F = Fd \cos \theta \xrightarrow{\theta=90^\circ} W_F = 0$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ۱، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴)

۳۶- گزینه ۱

(کتاب آبی)

دو نیروی وزن (mg) و مقاومت هوا (R) در حین سقوط جسم، بر آن وارد می‌شوند بنابراین طبق قضیه کار-انرژی جنبشی داریم:

$$\begin{cases} W_t = \Delta K = K_2 - K_1 \\ V_1 = 0 \Rightarrow K_1 = 0 \\ W_{mg} = mgh \end{cases}$$

$$\Rightarrow W_{mg} + W_R = K_2 - K_1 = K_2 = \frac{1}{2}mv_2^2$$

$$\Rightarrow W_R = \frac{1}{2}mv_2^2 - mgh$$

$$\Rightarrow W_R = \frac{1}{2} \times 20 / 2 \times 15^2 - 0 / 2 \times 10 \times 15$$

$$\Rightarrow W_R = 22 / 5 - 30 \Rightarrow W_R = -7 / 5 \text{ J}$$

بنابراین اندازه کار انجام شده توسط نیروی مقاوم $7/5 \text{ J}$ است.

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ۱، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۳۷- گزینه ۱

(کتاب آبی)

$$W_t = K_B - K_A = \frac{1}{2}m(v_B^2 - v_A^2)$$

$$\Rightarrow W_t = \frac{1}{2}m(16 - 36) = -10 \text{ m(J)}$$

چون مبدأ پتانسیل در نقطه A در نظر گرفته شده است ارتفاع نقطه B، ۴ متر زیر نقطه صفر پتانسیل قرار می‌گیرد. بنابراین:

$$U_B = mg(-4) = -40 \text{ m(J)}$$

$$\Rightarrow \frac{W_t}{U_B} = \frac{-10 \text{ m}}{-40 \text{ m}} = \frac{1}{4}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ۱، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۳۸- گزینه ۴

(کتاب آبی)

تنها نیروی وارد بر گلوله از نقطه پرتاب تا نقطه برخورد به زمین، نیروی وزن است. (زیرا از مقاومت هوا صرف‌نظر شده است) که برای هر سه توپ یکسان است:

$$h_1 = h_2 = h_3 = h$$

$$(W_{mg})_1 = (W_{mg})_2 = (W_{mg})_3 = +mgh$$

$$\Rightarrow (W_t)_1 = (W_t)_2 = (W_t)_3$$

۴۲- گزینه «۳»

(علی اصغر امیریان)

عبارت‌های «ب» و «پ» درست هستند. بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت «آ»: اوزون یکی از مهم‌ترین آلوده‌های عنصر اکسیژن است.

عبارت «ت»: نزدیکترین لایه هواکره به سطح زمین تروپوسفر است که مولکول‌های اوزون در این لایه آلاینده سمی و خطرناک به شمار می‌آیند.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی- صفحه‌های ۷۲ و ۷۵)

۴۳- گزینه «۱»

(علی اسلامی)

واکنش I که اکسیژن و نیتروژن با هم ترکیب شده‌اند، با کمک ردوبرق انجام می‌شود.

در واکنش II، فراورده نیتروژن دی‌اکسید به رنگ قهوه‌ای است که سبب رنگ قهوه‌ای هوای آلوده کلان‌شهرها می‌شود.

واکنش III اوزون تروپوسفری تولید می‌کند که آلاینده‌ای سمی و خطرناک است که سبب سوزش چشمان و آسیب دیدن ریه‌ها می‌شود.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی- صفحه‌های ۷۳ و ۷۵)

۴۴- گزینه «۲»

(فرزین بوسانی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مایع‌ها متناسب با حجم‌های استفاده شده، بخشی از ظرف را اشغال می‌کنند. اگر درست به اندازه حجم کل ظرف، مایع برداریم، در این صورت کل فضای ظرف را اشغال می‌کند. گازها کل فضای ظرف حاوی آن را اشغال می‌کنند.

گزینه «۲»: در دمای ثابت، با افزایش فشار گاز، مولکول‌های گاز به هم نزدیک‌تر می‌شوند و گاز متراکم‌تر شده و حجمش کاهش می‌یابد.

گزینه «۳»: حجم گاز و دمای آن ارتباط مستقیم دارند.

گزینه «۴»: در دما و فشار یکسان، یک مول از هر گازی (چند اتمی یا تک‌اتمی) حجم‌های یکسان و برابر دارند.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی- صفحه‌های ۷۶ و ۷۹)

۴۵- گزینه «۴»

(میلاد شیخ‌الاسلامی فیاضی)

مول هیدروژن مصرفی را $3x$ مول فرض می‌کنیم، در این حالت مول مصرفی

نیتروژن برابر x مول خواهد بود. (زیرا ضریب نیتروژن $\frac{1}{3}$ ضریب هیدروژن

می‌باشد). در ادامه از روی مول مصرفی نیتروژن، جرم مصرفی آن را محاسبه می‌کنیم:

$$?gN_2 = x \text{ mol } N_2 \times \frac{28g N_2}{1 \text{ mol } N_2} = 28xgN_2$$

با توجه به اطلاعات سوال با مصرف این مقدار نیتروژن، جرم نیتروژن اولیه به اندازه ۲۵ درصد کاهش می‌یابد، پس جرم نیتروژن باقی‌مانده را بدست می‌آوریم:

$$\frac{N_2 \text{ مصرفی}}{N_2 \text{ اولیه}} = \frac{1}{4} \Rightarrow N_2 \text{ اولیه} = 4(N_2 \text{ مصرفی}) = 4 \times 28xgN_2$$

$$\Rightarrow N_2 = N_2 \text{ اولیه} - N_2 \text{ مصرفی} = 84xgN_2$$

از طرفی می‌توان از روی مول هیدروژن مصرفی، مول آمونیاک تولیدی را بدست آورد:

$$? \text{ mol } NH_3 = 3x \text{ mol } H_2 \times \frac{2 \text{ mol } NH_3}{3 \text{ mol } H_2} = 2x \text{ mol } NH_3$$

برای محاسبه درصد حجمی گاز نیتروژن در مخلوط نهایی نیاز است جرم باقی‌مانده آن را به مول تبدیل کنیم:

$$\text{mol } N_2 = \frac{84xgN_2}{28g \cdot \text{mol}^{-1}} = 3x \text{ mol } N_2$$

حال به محاسبه درصد حجمی گاز نیتروژن باقی‌مانده می‌پردازیم:

$$N_2 \text{ درصد حجمی} = \frac{N_2 \text{ مول}}{N_2 \text{ مول} + NH_3 \text{ مول}} \times 100$$

$$\Rightarrow \frac{3x}{5x} \times 100 = 60\%$$

نکته آموزشی: در گازهایی که در شرایط یکسان قرار دارند، درصد حجمی و درصد مولی برابر هستند.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی- صفحه‌ای ۷۹ و ۸۰)

۴۶- گزینه «۱»

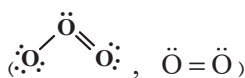
(امیرحسین طبیبی)

گزینه «۱»: ترتیب خروج گازها در اثر تقطیر جزء به جزء هوای مایع:

$$\text{جرم مولی} : \text{چگالی گاز} \Rightarrow d_{Ar} = \frac{40}{22/4} \approx 1/79 \frac{g}{L}$$

گزینه «۲»: شمار پیوندهای اشتراکی آلوتروپ‌های اکسیژن: در O_2 ، ۲ پیوند اشتراکی و در O_3 ، ۳ پیوند اشتراکی داریم.

در صورت داشتن پیوند اشتراکی برابر، یعنی مول O_2 از مول O_3 بیشتر می‌باشد. در شرایط حجم و دمای ثابت، فشار یک نمونه گاز با مقدار مول آن رابطه مستقیم دارد؛ در نتیجه فشار O_2 از O_3 بیشتر است. واکنش‌پذیری O_3 از O_2 بیشتر است.

گزینه «۳»: فرمول شیمیایی ترکیبات داده شده به‌صورت « MnO »، Al_2O_3 ، N_2O_4 ، SiO_2 ، Na_2O است، پس فقط یک مورد دارای شرط گفته شده است.

گزینه «۴»: هر چه میزان بازتاب پرتوهای فرسرخ از سطح زمین توسط گازهای گلخانه‌ای بیشتر باشد، دمای زمین بیشتر افزایش می‌یابد و مساحت برف در نیمکره شمالی کاهش یافته و سطح آب‌های آزاد افزایش می‌یابد.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی- صفحه‌های ۵۵ و ۵۸، ۶۶ و ۶۹ و ۷۲ و ۸۰)

۴۷- گزینه «۱»

(مسعود یعقوبی)

ابتدا فرض می‌کنیم که x مول $KClO_3$ و y مول $CaCO_3$ داریم. با توجه به جرم مولی این ترکیب‌ها می‌توان نوشت:

$$122/5x + 100y = 345 \quad (1)$$

حال حجم گازهای تولید شده را در هریک از واکنش‌ها محاسبه می‌کنیم:

$$I) ?LO_2 = x \text{ mol } KClO_3 \times \frac{3 \text{ mol } O_2}{2 \text{ mol } KClO_3} \times \frac{40L O_2}{1 \text{ mol } O_2}$$

$$= 60x LO_2$$

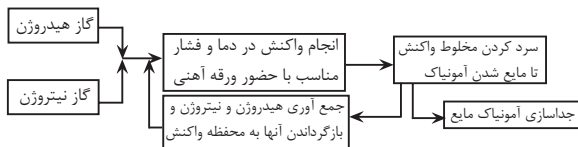
$$II) ?LCO_2 = y \text{ mol } CaCO_3 \times \frac{1 \text{ mol } CO_2}{1 \text{ mol } CaCO_3} \times \frac{40L CO_2}{1 \text{ mol } CO_2}$$

$$= 40yLCO_2$$

۴۹- گزینه «۱»

(علیرضا بیانی)

با توجه به شکل، گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم.

گزینه «۱»: گاز A همان نیتروژن است که به علت نقطه جوش پایین‌تری که نسبت به آمونیاک دارد، دشوارتر از آن مایع می‌شود.

گزینه «۲»: کاتالیزگر مرحله B آهن می‌باشد که در گروه ۸ جای دارد.

گزینه «۳»: نقطه جوش آمونیاک $(240^\circ\text{K} = 273 - 33)$ است که دما را تا حدود 40°C سرد می‌کنند تا به حالت مایع درآید و جداسازی آن امکان‌پذیر باشد.

گزینه «۴»: چون در این مرحله دما را 40°C کاهش داده‌ایم هر دو به‌صورت گاز می‌باشند.

(شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی- صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۵۰- گزینه «۳»

(فرزین بوستانی)

گزینه «۱»: جرم کل مواد حل‌شده در آب‌های کره زمین تقریباً ثابت است، پس باید به مقدار وارد شده از مواد گوناگون، همین مقدار ماده نیز از آب دریاها و اقیانوس‌ها خارج شوند.

گزینه «۲»: اجزای سازنده ۴ بخش کره از لحاظ شکل فیزیکی و نوع اجزای سازنده با هم فرق دارند، مثلاً آب‌کره از مولکول‌های کوچک آب و یون‌ها و ... و سنگ‌کره از مواد جامد مانند ماسه و نمک‌ها و ... تشکیل شده است.

گزینه «۳»: زیرا یون کلرید بیشترین مقدار را در بین یون‌های موجود در آب دریا دارد.

گزینه «۴»: منابع اقیانوسی $97/2$ درصد است، پس $2/8\%$ منابع غیراقیانوسی است که بخش عمده آن در کوه‌های یخ است.

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۸۶ تا ۸۸)

۵۱- گزینه «۴»

(امیررضا فشه‌بار)

عبارت‌های (ج) و (د) درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) با منیزیم اکسید و کلسیم اکسید واکنش می‌دهند و منیزیم کربنات و کلسیم کربنات تولید می‌شود.

(ب) پیوند اشتراکی میان دو تا از اتم‌های اکسیژن شکسته می‌شود، نه همه اکسیژن‌ها.

(ج) $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ ، عنصر نیتروژن از گروه ۱۵ و عنصر گوگرد از گروه ۱۶ را در اختیار گیاه قرار می‌دهد.

(د) مطابق متن کتاب درسی درست است.

(شیمی ۱- ترکیبی- صفحه‌های ۷۰، ۷۲ تا ۷۶ و ۸۹ تا ۹۴)

۵۲- گزینه «۳»

(مسعود تولکلیان‌اکبری)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: اگر کره زمین را مسطح در نظر بگیریم آب، همه سطح آن را تا ارتفاع بیش از ۲ کیلومتر می‌پوشاند.

گزینه «۲»: حلال جزئی از محلول است که حل‌شونده را در خود حل می‌کند و شمار مول‌های آن بیشتر است.

بنابراین رابطه دیگری از حجم گازها به‌دست می‌آید:

$$60x + 40y = 160 \Rightarrow 3x + 2y = 8 \quad (2)$$

حال طبق رابطه (۱) و (۲) داریم:

$$\begin{cases} 122/5x + 100y = 345 \\ 3x + 2y = 8 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 2\text{mol} \\ y = 1\text{mol} \end{cases}$$

از این رو مخلوط اولیه دارای ۲ مول KClO_3 (معادل ۲۴۵ گرم) و ۱ مول CaCO_3 (معادل ۱۰۰ گرم) داریم:

میزان کاهش جرم مواد در هر واکنش که به دلیل تولید گاز است را به‌دست می‌آوریم:

$$I) ? g \text{O}_2 = 2\text{mol KClO}_3 \times \frac{3\text{mol O}_2}{2\text{mol KClO}_3} \times \frac{32g \text{O}_2}{1\text{mol O}_2}$$

$$= 96g \text{O}_2$$

$$II) ? g \text{CO}_2 = 1\text{mol CaCO}_3 \times \frac{1\text{mol CO}_2}{1\text{mol CaCO}_3} \times \frac{44g \text{CO}_2}{1\text{mol CO}_2}$$

$$= 44g \text{CO}_2$$

در نهایت نسبت مقدار کاهش جرم مواد در واکنش II به واکنش I را حساب می‌کنیم:

$$\frac{\text{مقدار کاهش جرم مواد در واکنش II}}{\text{مقدار کاهش جرم مواد در واکنش I}} = \frac{44}{96} = 0/46$$

(شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی- صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۴۸- گزینه «۴»

(صادق دارابی)

از آنجا که فقط درباره یک نوع عنصر (عنصر کربن)، در دو ماده جداگانه صحبت می‌کنیم، برابر بودن جرم این عنصر در این دو ماده، به معنای برابر بودن تعداد اتم‌ها یا تعداد مول‌های این عنصر در این دو ماده است.

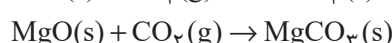
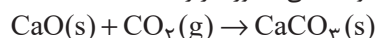
تعداد مول‌های کربن در $11/7$ گرم بنزن (C_6H_6) برابر است با:

$$11/7g \text{C}_6\text{H}_6 \times \frac{1\text{mol C}_6\text{H}_6}{78g \text{C}_6\text{H}_6} \times \frac{6\text{mol C}}{1\text{mol C}_6\text{H}_6} = 0/9\text{mol C}$$

حال باید دید در چه مقدار گاز کربن دی‌اکسید، $0/9$ مول اتم کربن وجود دارد.

$$? \text{mol CO}_2 = 0/9\text{mol C} \times \frac{1\text{mol CO}_2}{1\text{mol C}} = 0/9\text{mol CO}_2$$

معادلات موازنه شده واکنش گاز کربن دی‌اکسید با کلسیم اکسید و منیزیم اکسید، برای تبدیل این گاز به مواد معدنی به‌صورت زیر است:

بنابراین $45/0$ مول گاز کربن دی‌اکسید با کلسیم اکسید و $45/0$ مول دیگر از این گاز با منیزیم اکسید وارد واکنش می‌شود. با توجه به ضرایب استوکیومتری مواد در معادلات موازنه شده واکنش‌های انجام شده، $45/0$ مول CaCO_3 و $45/0$ مول MgCO_3 به عنوان فرآورده‌های این دو واکنش تولید خواهند شد که در مجموع جرم تولیدی این مواد برابر است با:

$$(\text{جرم مولی CaCO}_3 + \text{جرم مولی MgCO}_3) \times 45/0 = 0/45(100 + 84) = 82/8g$$

(شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی- صفحه‌های ۷۰، ۷۹ و ۸۰)

گزینه «۴»:

$$\text{ppm} = \frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول}} \times 10^6 \Rightarrow 112 = \frac{xg}{4 \times 10^3 g} \times 10^6$$

$$\rightarrow x = 448 \times 10^{-3} g$$

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۸۶ و ۸۹ تا ۹۵)

۵۳- گزینه «۳»

(مبتم کیانی)

گزینه «۱»: ZnCO_3 تعداد اتم = ۵، ۵ برابر الکترون مبادله شده در LiOH (۱ مول)

گزینه «۲»: $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$ تعداد اتم = ۱۷، ۲/۸ برابر الکترون مبادله شده در $\text{Ga}_2(\text{CO}_3)_3$ (۶ مول)

گزینه «۳»: $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ تعداد اتم = ۱۵، ۵ برابر الکترون مبادله شده در AlPO_4 (۳ مول)

گزینه «۴»: $\text{Mg}(\text{NO}_3)_2$ تعداد اتم = ۹، ۳ برابر الکترون مبادله شده در $(\text{NH}_4)_2\text{PO}_4$ (۳ مول)

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۸۹ تا ۹۲)

۵۴- گزینه «۲»

(عبدالرشاد رادفواه)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از واکنش AgNO_3 با NaCl ، رسوب AgCl ته‌نشین می‌شود، پس غلظت یون‌های Ag^+ و Cl^- تغییر خواهد کرد. توجه داشته باشید که در اثر اضافه کردن دو محلول به یکدیگر، شمار یون‌های NO_3^- و Na^+ تغییری نمی‌کند ولی چون حجم محلول نهایی تغییر می‌کند، غلظت نهایی این دو یون نیز تغییر می‌کند.

گزینه «۲»: در هر واحد FeSO_4 ، سه عنصر و شش اتم مشاهده می‌شود. گزینه «۳»: در محلول آبی ضدیخ، حالت فیزیکی در سرتاسر آن مایع و ترکیب شیمیایی مانند رنگ، غلظت و ... در سرتاسر آن یکسان و یکنواخت است.

گزینه «۴»:

$$\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول}} \times 100 = \text{درصد جرمی}$$

$$\Rightarrow 4 = \frac{\text{جرم حل شونده}}{20} \times 100 = 0 / \text{Ag}$$

$$? \text{mol NO}_3^- = 0 / \text{Ag NH}_4\text{NO}_3 \times \frac{\text{mol NH}_4\text{NO}_3}{80 \text{g NH}_4\text{NO}_3}$$

$$\times \frac{\text{mol NO}_3^-}{\text{mol NH}_4\text{NO}_3} = 0 / 0 \text{mol}$$

(شیمی ۱- آب آهنگ زندگی- صفحه‌های ۸۹ تا ۹۷)

۵۵- گزینه «۴»

(علی‌اصغر اهدریان)

ابتدا حجم مخزن را به دست می‌آوریم:

$$\text{حجم مخزن} = 20 \text{cm} \times 30 \text{cm} \times 40 \text{cm} = 24000 \text{cm}^3$$

از آنجا که یک سوم حجم این مخزن از آب پر شده در نتیجه 8000cm^3 آب در این مخزن است که با توجه به چگالی آب برحسب گرم خواهد شد:

$$8000 \text{cm}^3 \text{H}_2\text{O} \times \frac{1 \text{g H}_2\text{O}}{1 \text{cm}^3 \text{H}_2\text{O}} = 8000 \text{g H}_2\text{O}$$

جرم کاتیون (یون آمونیوم) موجود در این محلول برابر است با:

$$396 \text{g}(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4 \times \frac{1 \text{mol}(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4}{132 \text{g}(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4} \times \frac{2 \text{mol NH}_4^+}{1 \text{mol}(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4} \times \frac{18 \text{g NH}_4^+}{1 \text{mol NH}_4^+} = 108 \text{g NH}_4^+$$

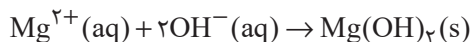
بنابراین غلظت یون آمونیوم برحسب ppm برابر خواهد شد:

$$\text{ppm}_{\text{NH}_4^+} = \frac{108}{8000} \times 10^6 = 13500 \text{ یا } 1 / 35 \times 10^4$$

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

۵۶- گزینه «۲»

(سیدعلی اشرفی دوست سلماسی)

$$870 \text{g Mg}(\text{OH})_2 \times \frac{1 \text{mol Mg}(\text{OH})_2}{58 \text{g Mg}(\text{OH})_2} \times \frac{1 \text{mol Mg}^{2+}}{1 \text{mol Mg}(\text{OH})_2}$$

$$\times \frac{24 \text{g Mg}^{2+}}{1 \text{mol Mg}^{2+}} = 360 \text{g Mg}^{2+}$$

$$180 \text{ppm} = \frac{\text{g Mg}^{2+}}{\text{کل آب دریا}} \times 10^6 \Rightarrow 180 = \frac{360}{\text{کل آب دریا}} \times 10^6$$

$$\Rightarrow \text{آب دریا} = 2 \times 10^6 \text{g} \Rightarrow 2 \times 10^6 \text{g} \times \frac{1 \text{ton}}{10^6 \text{g}} = 2 \text{ton}$$

(شیمی ۱- آب آهنگ زندگی- صفحه‌های ۹۳، ۹۵ و ۹۸ تا ۱۰۰)

۵۷- گزینه «۳»

(میلاد شیخ‌الاسلامی فیاضی)

ابتدا از روی مولاریته و حجم محلول، کل مول یون‌های B^- را به دست می‌آوریم:

$$C_M = \frac{n(\text{mol})}{V(\text{L})} \Rightarrow 0 / 15 = \frac{x \text{ mol B}^-}{4 \text{L}}$$

$$\Rightarrow x = 0 / 6$$

در ادامه فرض می‌کنیم x مول از یون B^- توسط CB_2 و $0 / 6 - x$ مول نیز توسط AB تأمین شده است. سپس از روی مول یون B^- به جرم CB_2 و AB رسیده و مجموع جرم این دو ماده را برابر با $45 / 6$ گرم قرار می‌دهیم تا x به دست آید:

$$? \text{g CB}_2 = x \text{ mol B}^- \times \frac{1 \text{mol CB}_2}{2 \text{mol B}^-}$$

$$\times \frac{148 \text{g CB}_2}{1 \text{mol CB}_2} = 74x \text{ g CB}_2$$

$$? \text{g AB} = (0 / 6 - x) \text{mol B}^- \times \frac{1 \text{mol AB}}{1 \text{mol B}^-}$$

$$M_1 V_1 = M_2 V_2 \Rightarrow M_1 \times 25 = 0.04 \times 2000$$

$$\rightarrow M_1 = 3.2 \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰)

(شماره صابری)

۶۰- گزینه «۱»

ابتدا غلظت مولی محلول اولیه را محاسبه می‌کنیم:

$$? \text{ mol AB} = 75.0 \text{ g محلول} \times \frac{12/8 \text{ g AB}}{100 \text{ g محلول}} \times \frac{1 \text{ mol AB}}{2 \text{ g AB}}$$

$$= 4.8 \text{ mol AB}$$

$$? \text{ L محلول} = 75.0 \text{ g محلول} \times \frac{1 \text{ mL محلول}}{1.25 \text{ g محلول}} \times \frac{1 \text{ L}}{1000 \text{ mL}}$$

$$= 0.6 \text{ L محلول}$$

$$\Rightarrow \text{غلظت مولی} = \frac{4.8 \text{ mol}}{0.6 \text{ L}} = 8 \text{ mol.L}^{-1}$$

با اضافه کردن محلول جدید، غلظت مولی ۲ مولار کاهش می‌یابد، پس غلظت مولی جدید برابر ۶ مولار است:

$$\text{محلول} \times \frac{1 \text{ mL محلول}}{1.2 \text{ g محلول}} = 48.0 \text{ g محلول} = \text{حجم محلول اضافه شده}$$

$$\times \frac{1 \text{ L}}{1000 \text{ mL}} = 0.4 \text{ L محلول}$$

$$\text{مول اضافه شده} + \text{مول اولیه} = \text{مول جدید} \Rightarrow 6 = \frac{4.8 + x}{0.6 + 0.4}$$

$$\Rightarrow x = 1.2 \text{ mol}$$

$$1.2 \text{ mol AB} \times \frac{20 \text{ g AB}}{1 \text{ mol AB}} = 24 \text{ g AB}$$

$$\Rightarrow \%W / W(\text{AB}) = \frac{24 \text{ g}}{48.0 \text{ g}} \times 100 = 50\%$$

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۹۴ تا ۱۰۰)

ریاضی (۱)

(معمد بصیرایی)

۶۱- گزینه «۴»

$$D_f = \{-2, -1, 1, 2, b\} \Rightarrow \text{مجموع اعضا} = -2 - 1 + 1 + 2 + b = 0 \Rightarrow b = 0$$

$$R_f = \{-1, a, 7\} \Rightarrow \text{مجموع اعضا} = -1 + a + 7 = 7 \Rightarrow a = 1$$

$$\Rightarrow 2a + b = 2 + 0 = 2$$

(تابع) (ریاضی ۱- صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵)

(هاری پولاری)

۶۲- گزینه «۲»

با توجه به اینکه f تابع ثابت و g تابع همانی است، داریم:

$$f(x) = k, \quad g(x) = x$$

پس داریم:

$$2k = 5 \times (-1) \Rightarrow k = -\frac{5}{2} \Rightarrow f(x) = -\frac{5}{2}$$

$$\times \frac{80 \text{ g AB}}{1 \text{ mol AB}} = (48 - 80x) \text{ g AB}$$

$$(74x) \text{ g CB}_2 + (48 - 80x) \text{ g AB} = 45.6$$

$$\Rightarrow x = 0.4 \text{ mol}$$

حال با جای گذاری x در مقادیر به دست آمده در محاسبات قبلی، گرم CB_2 و AB را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{g CB}_2 = 74x = 74 \times 0.4 = 29.6 \text{ g CB}_2$$

$$\text{g AB} = 48 - 80x = 48 - (80 \times 0.4) = 16 \text{ g AB}$$

در نهایت نسبت جرم CB_2 به AB را به دست می‌آوریم:

$$\frac{\text{g CB}_2}{\text{g AB}} = \frac{29.6}{16} = 1.85$$

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰)

۵۸- گزینه «۲»

(علی رمضانی)

$$0.04 \text{ L محلول} \times \frac{0.0075 \text{ mol NaCl}}{1 \text{ L محلول}} \times \frac{1 \text{ mol Cl}^-}{1 \text{ mol NaCl}}$$

$$= 3 \times 10^{-4} \text{ mol Cl}^-$$

$$0.02 \text{ L} \times \frac{0.005 \text{ mol KCl}}{1 \text{ L}} \times \frac{1 \text{ mol Cl}^-}{1 \text{ mol KCl}}$$

$$= 10^{-4} \text{ mol Cl}^-$$

$$3 \times 10^{-4} + 10^{-4} = 4 \times 10^{-4} \text{ mol Cl}^-$$

$$d = \frac{m}{V} \Rightarrow 1 = \frac{m}{20 + 40} \Rightarrow m = 60 \text{ g}$$

$$4 \times 10^{-4} \text{ mol Cl}^- \times \frac{35.5 \text{ g Cl}^-}{1 \text{ mol Cl}^-} = 142 \times 10^{-4} \text{ g Cl}^-$$

$$\text{ppm} = \frac{142 \times 10^{-4}}{60} \times 10^6 = 236.7$$

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۹۴ تا ۱۰۰)

۵۹- گزینه «۲»

(مرتضی شیبانی)

با افزودن آب مقطر، مول ماده حل‌شونده تغییر نمی‌کند.

$$128 \text{ mg(Cu)} \times \frac{1 \text{ g Cu}}{1000 \text{ mg Cu}} \times \frac{1 \text{ mol Cu}}{64 \text{ g Cu}}$$

$$\times \frac{4 \text{ mol HNO}_3}{1 \text{ mol Cu}} = 0.008 \text{ mol HNO}_3$$

$$\text{HNO}_3 \text{ غلظت مولی} = \frac{\text{مول حل‌شونده}}{\text{لیتر محلول}} = \frac{0.008 \text{ mol}}{0.2 \text{ L}}$$

$$= 0.04 \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

حال داریم:

$$2f(2) = -\frac{5}{2} \times 2 = -5$$

(تابع) (ریاضی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۱۱)

۶۳- گزینه «۴»

(علی سلامت)

 ضابطه تابع خطی f به صورت $f(x) = ax + b$ است. بنابراین داریم:

$$f(1) + f(-1) = -2 \Rightarrow a + b - a + b = -2$$

$$\Rightarrow b = -1 \Rightarrow f(x) = ax - 1$$

$$f(2) = 13 \Rightarrow 2a - 1 = 13 \Rightarrow a = 7$$

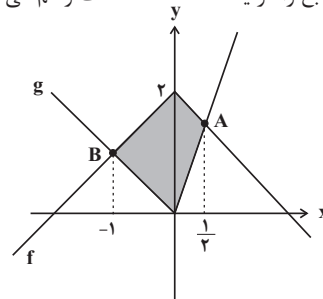
$$\Rightarrow f(4) = 28 - 1 = 27$$

(تابع) (ریاضی، صفحه ۱۰۳)

۶۴- گزینه «۱»

(عارل حسینی)

نمودارهای هر دو تابع را در یک دستگاه مختصات رسم می‌کنیم:

 نقطه A حاصل برخورد شاخه $y = 2 - x$ از نمودار f و شاخه $y = 2x$

$$2 - x = 2x \Rightarrow x_A = \frac{1}{2}$$

 از نمودار g است:

 نقطه B نیز محل برخورد شاخه $y = x + 2$ از نمودار f و شاخه $y = -x$ از نمودار g است.

$$x + 2 = -x \Rightarrow x_B = -1$$

حال مساحت چهارضلعی مشخص شده، برابر مجموع مساحت‌های دو مثلث

$$S = \frac{2 \times \frac{1}{2}}{2} + \frac{2 \times 1}{2} = \frac{3}{2}$$

است و داریم:

(تابع) (ریاضی، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵)

۶۵- گزینه «۳»

(مهمرب بفرایی)

$$f(2) = 10 \Rightarrow 2(2^2) + k = 10 \Rightarrow 8 + k = 10 \Rightarrow k = 2$$

$$f(-1) = 3 \Rightarrow (-1) - m = 3 \Rightarrow -m = 4 \Rightarrow m = -4$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} 2x^2 + 2, & x \geq 1 \\ x + 4, & x < 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(1) \times f(0) = (2 \times 1^2 + 2) \times (0 + 4) = 16$$

(تابع) (ریاضی، صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۷)

۶۶- گزینه «۲»

(امیرحسین ابومصوب)

هر زوج را یک بسته فرض می‌کنیم، پس ۳ بسته داریم که جایگشت

آن‌ها ۳! است. هر زن و شوهر هم بین خود به ۲! حالت جابه‌جایی دارند. پس

 در کل $3! \times 2! \times 2! \times 2! = 48$ حالت مختلف داریم.

(شمارش برون شمردن) (ریاضی، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۳۲)

۶۷- گزینه «۳»

(عارل حسینی)

 ابتدا حروف بی‌صدا (c, m, b, n) را می‌چینیم که این کار به ۴! طریق امکان‌پذیر است. بین این ۴ حرف، ۵ جای خالی وجود دارد.

(۱ | — | — | — | — |) حال کافی است ۳ جا از این جاهای خالی انتخاب

 کنیم و حروف صدادار را در آن‌ها بچینیم که این کار به $5 \times 3!$ طریق امکان‌پذیر است. پس تعداد جایگشت‌ها برابر است با:

$$4! \times \binom{5}{3} \times 3! = 4! \times 3! \times 10 = 1440$$

(شمارش برون شمردن) (ریاضی، صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۰)

۶۸- گزینه «۴»

(سوگند روشنی)

کل حالاتی که دقیقاً یک مهره آبی انتخاب شده است برابر است با:

$$\binom{3}{1} \times \binom{8}{3} = 168$$

و تعداد حالاتی که مهره قرمز نداشته باشیم و دقیقاً یک آبی داشته باشیم برابر است با:

$$\binom{3}{1} \binom{3}{3} = 3$$

$$168 - 3 = 165$$

در نتیجه مطلوب سؤال برابر است با:

(شمارش برون شمردن) (ریاضی، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۴۰)

۶۹- گزینه «۲»

(نوید زکی)

رقم هزارگان فقط می‌تواند ۱، ۳ یا ۴ باشد. چون عدد باید زوج باشد، دو حالت زیر را در نظر می‌گیریم:

$$\text{رقم هزارگان ۴ باشد: } \overset{0, 6, 8}{\boxed{4}} \times \overset{1, 3}{\boxed{5}} \times \overset{0, 6, 8}{\boxed{4}} \times \overset{1, 3}{\boxed{2}} = 480$$

$$\text{رقم هزارگان ۱ یا ۳ باشد: } \overset{0, 6, 8}{\boxed{1}} \times \overset{1, 3}{\boxed{5}} \times \overset{0, 6, 8}{\boxed{4}} \times \overset{1, 3}{\boxed{2}} = 240$$

$$1 \times 5 \times 4 \times 2 + 2 \times 5 \times 4 \times 4 = 60 + 160 = 220$$

(شمارش، برون شمردن) (ریاضی، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۳۲)

۷۰- گزینه «۱»

(امسان غنی‌زاده)

$$A = \binom{7}{3} + \binom{7}{4} + \binom{7}{4} + \binom{7}{5}$$

$$= \binom{8}{4} + \binom{8}{5} = \binom{9}{5} = \binom{9}{4}$$

نکات مهم درسی:

$$1) \binom{n}{k} + \binom{n}{k+1} = \binom{n+1}{k+1}$$

$$2) \binom{n}{k} = \binom{n}{n-k}$$

(شمارش، برون شمردن) (ریاضی، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۴۰)

زیست‌شناسی (۲) - طراحی

۷۱- گزینه «۳»

(ممبر حسن کریمی فرد)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غلط - گروهی از یاخته‌های گیرنده بدن انسان غیرعصبی هستند در نتیجه یکی از یاخته‌ها نورون نمی‌باشد.

گزینه «۲»: غلط - ناقل عصبی می‌تواند جذب یاخته پیش‌سیناپسی شود.

گزینه «۳»: درست - ناقل تحریکی باعث باز شدن کانال دریچه‌دار سدیمی و ناقل مهاری باعث باز شدن کانال‌های دیگری می‌شود که موجب افزایش اختلاف پتانسیل غشا سلول و منفی‌تر شدن پتانسیل آن می‌شود.

گزینه «۴»: غلط - در محل سیناپس دو یاخته با هم تماس ندارند.

(تنظیم عصبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۷ و ۸)

۷۲- گزینه «۲»

(رامین حاجی موسائی)

موارد «الف» و «ب» صحیح هستند.

بررسی همه موارد:

الف) هیپوتالاموس در تنظیم دمای بدن نقش دارد و پل مغزی تنظیم ترشح بزاق را عهده‌دار است و نسبت به بصل النخاع فاصله بیشتری با نخاع دارد. همانطور که می‌دانید، هیپوتالاموس در تنظیم ضربان قلب و فشار خون نقش دارد. از طرفی در فصل ۴ کتاب دهم گفتار ۲ می‌خوانیم که مرکز هماهنگی اعصاب خودمختار در پل مغزی و بصل النخاع قرار دارد و باعث تنظیم فرایندهای مربوط به گردش خون می‌شود. در نتیجه پل مغزی همانند بصل النخاع و هیپوتالاموس در تنظیم گردش خون موثر بوده و نوعی همکاری با آن‌ها دارد.

ب) مغز میانی بالاترین بخش ساقه مغز است و همانند مخچه (در پشت ساقه مغز است و در مجاورت بطن چهارم مغز نیز قرار دارد) در حرکت نقش دارد.

ج) بصل النخاع بلافاصله در بالای نخاع است. پل مغزی تنظیم ترشح اشک را عهده‌دار است اما پل مغزی قطورترین بخش ساقه مغز است.

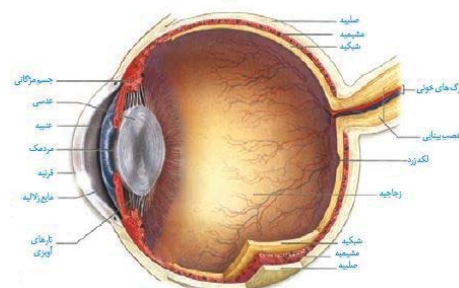
د) بصل النخاع مرکز انعکاس‌های عطسه، سرفه و بلع است. هیپوتالاموس در زیر تالاموس قرار دارد اما نسبت به بعضی از بخش‌های نازک سامانه لیمبیک در سطح پایین‌تر و نسبت به بعضی دیگر در سطح بالاتری قرار دارد.

(تنظیم عصبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۷۳- گزینه «۳»

(سراسری تهری ۹۹)

منظور صورت سوال جسم مژگانی است که به کمک تارهای آویزی به عدسی چشم انسان متصل می‌شود. این لایه با شبکیه (داخلی‌ترین لایه چشم) تماس ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» دقت کنید جسم مژگانی به بخش عنبیه چشم متصل است. عنبیه بخش رنگین جلوی چشم است.

گزینه «۲» جسم مژگانی دارای یاخته‌های عضله صاف است که تحت کنترل دستگاه عصبی خودمختار (بخشی از دستگاه عصبی محیطی) قرار دارند.

گزینه «۴» جسم مژگانی در تماس با زلالیه چشم قرار دارد.

(مواس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۷۴- گزینه «۳»

(سراسری تهری ۹۸)

پیام‌های بینایی قبل از رسیدن به قشر مخ از بخش‌های دیگری از مغز مانند تالاموس می‌گذرند. چلیپا (کیاسما) ی بینایی که در فعالیت تشریح مغز آن را مشاهده کردید، محلی است که بخشی از آکسون‌های عصب بینایی یک چشم به نیم کره مخ مقابل می‌روند. پیام‌های بینایی سرانجام به لوب‌های پس سری قشر مخ وارد و در آنجا پردازش نهایی می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بخشی از پیام‌های عصبی چشم راست به تالاموس سمت چپ می‌رسد.

گزینه «۲»: بخشی از پیام‌های عصبی چشم راست به قشر مخ سمت چپ می‌رسد.

گزینه «۴»: دقت کنید پیام‌ها ابتدا به تالاموس‌ها وارد می‌شوند.

(مواس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه ۳۲)

۷۵- گزینه «۱»

(نیلوفر شعبانی)

مغز پلاناریا از دو گره و مغز حشرات از چند گره به هم جوش خورده تشکیل شده است. در حشرات رشته‌های عصبی به بخش‌های مختلف وارد می‌شوند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در پلاناریا رشته‌های میان دو طناب نیز جزء دستگاه عصبی مرکزی‌اند.

گزینه «۳»: در پلاناریا فاصله میان دو طناب از بالا به پایین ابتدا کاهش، بعد افزایش و سپس کاهش می‌یابد.

گزینه «۴»: در حشرات فعالیت هر جفت پا توسط یک گره (نه یک جفت) عصبی موجود در آن بند صورت می‌گیرد.

(تنظیم عصبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه ۱۸)

۷۶- گزینه «۱»

(نیلوفر شعبانی)

گیرنده‌های تماسی نوعی گیرنده‌های مکانیکی‌اند که نسبت به تماس، فشار یا ارتعاش تحریک می‌شوند. این گیرنده‌ها در بخش‌هایی از پوست که حساسیت بیش‌تری دارند، به تعداد بیش‌تر وجود دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: گیرنده‌های حساس به فشار یا تماس درون پوشش پیوندی قرار دارند.

گزینه «۳»: رگ‌های خونی پوست هرچه از سمت بافت چربی به سمت سطح پوست (اپی‌درم) حرکت می‌کند، قطرش کاهش پیدا می‌کند.

گزینه «۴»: قطر مجرای غده عرق با حرکت از سمت غده به سطح پوست دچار کاهش می‌شود.

(مواس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۷۷- گزینه «۲»

(فارج از کشور تهری ۹۹)

در بخش دهلیزی گوش درونی، پس از حرکت پوشش ژلاتینی، با خم شدن مژک‌های گیرنده‌های تعادلی، کانال‌های یونی غشای گیرنده باز می‌شوند و پیام عصبی ایجاد می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گیرنده‌های تعادلی گوش انسان پیام عصبی را دریافت نمی‌کنند، بلکه خودشان تولیدکننده پیام عصبی هستند.

گزینه «۳»: مژک‌های گیرنده‌های تعادلی درون ماده ژلاتینی قرار دارند و در تماس مستقیم با مایع درون بخش دهلیزی گوش قرار ندارند. مژک‌های گیرنده‌های شنوایی در تماس با مایع اطراف قرار دارند.

گزینه «۴»: گیرنده‌های تعادلی جزو گیرنده‌های حواس ویژه محسوب می‌شوند.

(مواس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۹، ۳۰ و ۳۱)

۷۸- گزینه «۳»

بررسی همه موارد:

الف) نادرست؛ چون با توجه به شکل کتاب دو یاخته گیرنده نور هسته‌شان در یک راستا نیست.

ب) نادرست؛ دقت کنید هر واحد بینایی یک عدسی دارد و واژه عدسی‌ها در این گزینه غلط می‌باشد.

ج) درست؛ دومین محل شکست نور در یک واحد بینایی عدسی می‌باشد که طبق شکل کتاب در طرفین آن یاخته‌هایی مشاهده می‌شود.

د) نادرست؛ یک واحد بینایی خودش تصویر موزاییکی شکل ایجاد نمی‌کند! (مواس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه ۳۴)

۷۹- گزینه «۴»

(پارسا قزاق)

با توجه به جدول کتاب در فصل حرکت، عبارت صورت سوال درست است. بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بخش ۳ به سمت سطح شکمی بدن است و بخش ۱ به سمت سطح پشتی بدن، در نتیجه بخش ۳ به مری نزدیک‌تر است.

گزینه «۲»: مفصل لغزنده بین زوائد مهره‌ها است نه بین بخش پهن (۳) گزینه «۳»: در مجرای وسط مهره، تا دومین مهره کمری نخاع وجود دارد (که بخشی از دستگاه عصبی مرکزی است). اما از دومین مهره کمری به بعد اعصاب در آن وجود دارند. (بخشی از دستگاه عصبی محیطی)

گزینه «۴»: با توجه به شکل کتاب درسی در فصل حرکت درست است. (دستگاه حرکتی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۵، ۱۶، ۳۸، ۳۹ و ۴۰)

۸۰- گزینه «۳»

(معمرباشا دانشمندی)

استخوان مشخص شده، از مجرای گوش محافظت می‌کند، پس استخوان گیجگاهی است. در میان این استخوان، بخشی از گوش خارجی، و کل گوش میانی و داخلی قرار گرفته است. بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» نادرست؛ تنها استخوان چکشی با طناب‌هایی به استخوان گیجگاهی متصل می‌باشد.

گزینه «۲» نادرست؛ تمام استخوان‌های بدن دارای بافت استخوانی اسفنجی می‌باشند.

گزینه «۳» درست؛ همه استخوان‌های بدن دارای بافت استخوانی فشرده و تیغه‌های استخوانی می‌باشند.

گزینه «۴» نادرست؛ استخوان گیجگاهی از استخوان‌های مجمله می‌باشد. این استخوان‌ها در محافظت از مغز نقش مهمی دارند.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۱، ۲۹ و ۳۸ تا ۴۲)

زیست‌شناسی (۲) - آشنا

۸۱- گزینه «۳»

(کتاب اول)

شنا یک ورزش استقامتی است و شناگر مقدار بیش‌تری تار کند دارد و دوی صدمتر یک ورزش سرعتی است و دونده مربوط به آن مقدار بیش‌تری تار تند دارد.

بسیاری از ماهیچه‌های بدن، هر دو نوع تار ماهیچه‌ای کند و تند را دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تارهای کند بیش‌تر به‌صورت هوازی تنفس می‌کنند و مقدار زیادی میتوکندری دارند درحالی که تارهای تند بیش‌تر به‌صورت بی‌هوازی تنفس می‌کنند و مقدار کم‌تری میتوکندری دارند.

گزینه «۲»: پروتئین میوگلوبین در سیتوپلاسم تار ماهیچه‌ای حضور دارد و اکسیژن را ذخیره می‌کند. میزان این پروتئین در تارهای کند بیش‌تر است چون باید اکسیژن بیش‌تری را برای تنفس هوازی ذخیره کند.

گزینه «۴»: همه رشته‌های ماهیچه‌ای پروتئین‌های اکتین، میوزین و خطوط Z دارند.

نکته: تارهای کند مقدار بیش‌تری میوگلوبین دارد و به رنگ قرمز دیده می‌شود همچنین تعداد میتوکندری در این تارها بیش‌تر است چون بیش‌تر به‌صورت هوازی تنفس می‌کند.

سرعت انقباض تارهای تند بیش‌تر است به همین دلیل تعداد پمپ‌های کلسیم در شبکه آندوپلاسمی تارهای تند بیش‌تر از تارهای کند است.

(دستگاه حرکتی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۸۲- گزینه «۲»

(کتاب اول)

موارد الف و د به نادرستی بیان شده‌اند.

رشته‌های A و B به ترتیب رشته‌های اکتین و میوزین هستند.

بررسی همه موارد:

الف) سر مولکول B به واحدهای کروی رشته A متصل می‌شود و در پی تغییر شکل مولکول B، رشته A به سمت داخل کشیده می‌شود.

ب) سرهای مولکول‌های میوزین در دوطرف سارکومر قرار دارد. درحالی که دم آن در وسط مشاهده می‌شود. رشته B از مولکول‌های میوزین درهم پیچیده تشکیل شده است (به عبارتی دم مولکول میوزین پیچیده شده است).

ج) وقتی ماهیچه منقبض می‌شود، میوزین و اکتین در مجاورت هم با مصرف انرژی می‌لغزند، برای این کار پل‌های اتصال اکتین و میوزین دائماً تشکیل و با حرکتی مانند پاروزدن، خطوط Z به سمت هم کشیده می‌شوند. د) دقت کنید! در حین انقباض ماهیچه‌ها طول رشته‌های پروتئینی اکتین و میوزین تغییر نمی‌کند. بلکه با تغییر وضعیت رشته میوزین، رشته اکتین به همراه خطوط Z به سمت داخل کشیده می‌شوند و فاصله خطوط Z تا رشته میوزین کاهش پیدا می‌کند.

نکته: * سر مولکول میوزین در فرورفتگی‌ای در سطح پروتئین کروی اکتین فرو می‌رود و باعث حرکت اکتین به سمت داخل می‌شود.

* پروتئین میوزین برخلاف اکتین دارای خاصیت آنزیمی است و می‌تواند مولکول ATP را بشکند و انرژی آزاد کند.

(دستگاه حرکتی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۸۳- گزینه ۴

(کتاب اول)

تارچه ها از واحدهای تکراری به نام سارکومر تشکیل شده اند که به دلیل چیدمان مشخص و منظم رشته های پروتئینی اکتین و میوزین به تار ماهیچه ای ظاهر مخطط می دهند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: در عضله، هر تار ماهیچه ای را بافت پیوندی احاطه می کند. این غلاف هم چنین اطراف دسته تارها و ماهیچه را هم احاطه می کند.

گزینه ۲: ماهیچه دیواره رگ های خونی، صاف و تحت کنترل اعصاب حرکتی خود مختار هستند. اعصاب پیکری فقط به عضلات اسکلتی عصب دهی می کنند.

گزینه ۳: تارچه، ساختاری درون یاخته ماهیچه اسکلتی می باشد. به عبارتی جزئی از سیتوپلاسم محسوب می شود.

نکته: تارهای ماهیچه ای می توانند اندازه متفاوتی داشته باشند.

(دستگاه حرکتی) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۴۷ تا ۴۹)

۸۴- گزینه ۴

(کتاب اول)

در ورزش های طولانی مدت چون اکسیژن به اندازه کافی به تار ماهیچه ای نمی رسد، گلوکز به صورت ناقص تجزیه می شود و لاکتیک اسید تولید می کند. که در ماهیچه ها انباشته می شود.

دراثر انجام فعالیت های بدنی، استحکام و تراکم بافت استخوانی افزایش می یابد. فضا نوردان چون در شرایط بی وزنی قرار می گیرند و استخوان فعالیت آن چنانی ندارد، تراکم و استحکام استخوان کاهش می یابد.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: به دنبال تولید لاکتیک اسید ممکن است گیرنده درد (نوعی گیرنده حس پیکری) تحریک شود و هم چنین خاصیت اسیدی افزایش یابد و pH کاهش پیدا کند.

گزینه ۲: دقت کنید همه استخوان ها بافت استخوانی فشرده دارند، ولی همگی لزوماً مغز قرمز استخوان ندارند که بخواهند خون سازی کنند.

گزینه ۳: در اثر فعالیت های ورزشی تارهای تند به تارهای کند تبدیل می شوند.

(دستگاه حرکتی) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۳۹ و ۵۰)

۸۵- گزینه ۱

(کتاب اول)

بسیاری از عضلات اسکلتی دو نوع تارهای ماهیچه ای کند و تند دارند. تارهای ماهیچه ای کند به رنگ قرمز هستند و به دلیل این که بخش عمده تنفس آن ها به روش هوازی است، تعداد میتوکندری بیش تری دارند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۲: تارهای کند میوگلوبین زیادی دارند به همین دلیل توانایی ذخیره اکسیژن بیش تری دارند. با ورزش کردن و تحرک می توان تارهای تند را به تارهای کند تبدیل کرد پس تعداد آن ها در افراد با تحرک بالا بیش تر است.

گزینه ۳: تارهای تند بیش تر به روش بی هوازی تنفس می کنند. در تنفس بی هوازی لاکتیک اسید تولید می شود. این تارها سریع انرژی خود را از دست می دهند و زودتر خسته می شوند.

گزینه ۴: تارهای کند میوگلوبین زیادی دارند. سرعت انقباض تارهای کند، کم است و بیش تر برای انجام حرکات استقامتی ویژه شده اند.

(دستگاه حرکتی) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۵۰ و ۵۱)

۸۶- گزینه ۳

(کتاب اول)

تارهای کند عضله اسکلتی برای حرکات استقامتی ویژه شده اند. این تارها بیش تر انرژی خود را به روش هوازی به دست می آورند. انواع دیگری از تارها، تارهای تند هستند. این تارها بیش تر انرژی خود را از راه تنفس

بی هوازی کسب می کنند پس مقداری از انرژی خود را می توانند از راه تنفس هوازی به دست آورند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: هم تارهای تند و هم تارهای کند واجد میوگلوبین هستند. ولی میوگلوبین یاخته های کند بیش تر می باشد.

گزینه ۲: تارهای کند بیش تر انرژی خود را به روش هوازی به دست می آورند. پس برای کسب اکسیژن بیش تر نیاز به مویرگ های خورسان بیش تری نیز دارند.

گزینه ۴: دقت کنید که در فرایند انقباض، یون های کلسیم از شبکه آندوپلاسمی آزاد می شوند نه جسم گلژی!

(دستگاه حرکتی) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۴۹ تا ۵۱)

۸۷- گزینه ۱

(کتاب اول)

پیک های شیمیایی بر اساس مسافتی که طی می کنند به دو نوع دوربرد و کوتاه برد تقسیم می شوند. هورمون ها، پیک های شیمیایی دوربرد هستند و برای رسیدن به بافت هدف خود لزوماً وارد خون می شوند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۲: هورمون ها برای رسیدن به بافت هدف خود به خون می ریزند.

گزینه ۳: به طور معمول یاخته های بافت پوششی وظیفه ترشح مواد مختلف مانند هورمون ها را برعهده دارند.

گزینه ۴: غده های برون ریز ترشحات خود را وارد مجاری می کنند. هورمون ها به خون ترشح می شوند.

(تنظیم شیمیایی) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۵۴ و ۵۵)

۸۸- گزینه ۲

(کتاب اول)

موارد «ج» و «د» درست هستند.

بررسی موارد:

(الف) در مورد هورمون گاسترین که از معده ترشح می شود و باعث افزایش ترشح اسید معده و پپسینوژن می شود درست نیست چرا که از یاخته های معده ترشح شده و بر یاخته های دیگری از معده اثر می گذارد.

(ب) همه پیک های شیمیایی در انسان برای رساندن پیام خود به یاخته هدف باید وارد محیط داخلی شوند.

(ج) طبق فصل اول کتاب یازدهم ناقل های عصبی داریم، که وارد سیتوپلاسم یاخته هدف نمی شوند.

(د) این پیک از یاخته پیش همایه ای ترشح و بر یاخته پس همایه ای اثر می کند.

(ترکیبی) (زیست شناسی ۱، صفحه ۲۸) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۵۴، ۵۵)

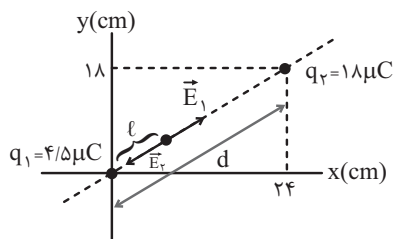
۸۹- گزینه ۲

(کتاب اول)

پیک شیمیایی مولکولی است که پیامی را منتقل می کند. یاخته ای که پیام را دریافت می کند یاخته هدف نام دارد. یاخته هدف، برای پیک گیرنده دارد. مولکول پیک، تنها بر یاخته ای می تواند تأثیر بگذارد که گیرنده آن را داشته باشد و این یاخته، همان یاخته هدف است. براساس مسافتی که پیک طی می کند تا به یاخته هدف برسد، پیک ها را به دو گروه کوتاه برد و دوربرد تقسیم می کنند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: ناقل عصبی یک پیک کوتاه برد است. این پیک از یاخته پیش سیناپسی بدون این که وارد خون شود ترشح و بر یاخته پس سیناپسی اثر می کند. پیک کوتاه برد، چنان که از نام آن پیداست، بین یاخته هایی ارتباط برقرار می کند که در نزدیکی هم اند و حداکثر چند یاخته با هم فاصله دارند.

اگر فاصله بین دو بار برابر با d و فاصله نقطه مورد نظر تا بار q_1 برابر با l باشد، می توان نوشت:

$$d = \sqrt{24^2 + 18^2} = 30 \text{ cm}$$

در نقطه مورد نظر، میدان حاصل از q_1 و q_2 هم اندازه و در جهت مخالف هم هستند.

$$E_1 = E_2 \Rightarrow k \frac{|q_1|}{l^2} = k \frac{|q_2|}{(d-l)^2} \Rightarrow \frac{|q_1|}{l^2} = \frac{|q_2|}{(d-l)^2}$$

$$\Rightarrow \frac{4/5}{l^2} = \frac{18}{(d-l)^2}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{l^2} = \frac{4}{(d-l)^2} \xrightarrow{\text{جذر از طرفین}} \frac{1}{l} = \frac{2}{30-l}$$

$$\Rightarrow 2l = 30 - l \Rightarrow 3l = 30 \Rightarrow l = 10 \text{ cm}$$

فاصله نقطه مورد نظر از مبدأ 10 cm است و از آن جایی که نقطه مورد نظر روی خط واصل دو بار است، بنابراین مختصات آن نقطه برابر $y = 6 \text{ cm}$ و $x = 8 \text{ cm}$ خواهد بود.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۱۰ تا ۱۷)

۹۳- گزینه ۳»

(موردی باغستانی)

ابتدا برای حالت اول قضیه کار - انرژی جنبشی را می نویسیم (حرکت بار در خلاف جهت نیروی الکتریکی است، در نتیجه $\Delta U > 0$ و $W_E < 0$).

$$W_t = W_E = K_B - K_A \Rightarrow -E|q|d = 0 - K_A$$

$$\Rightarrow E|q|d = \frac{1}{2}mv^2$$

برای حالت دوم هم قضیه کار - انرژی جنبشی را می نویسیم. حرکت بار الکتریکی در جهت نیروی الکتریکی وارد بر آن است، در نتیجه $\Delta U < 0$ و $W_E > 0$ و داریم:

$$W_t = W_E = K'_A - K'_B \Rightarrow E|q|d = K'_A - K'_B$$

$$\Rightarrow E|q|d = \frac{1}{2}mv'^2 - \frac{1}{2}mv^2$$

در نتیجه:

$$\frac{1}{2}mv^2 = E|q|d \rightarrow \frac{1}{2}mv'^2 = \frac{1}{2}mv^2 - \frac{1}{2}mv^2$$

$$\Rightarrow v'^2 = 2v^2 \Rightarrow \frac{v'}{v} = \sqrt{2}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۲۱ تا ۲۷)

گزینه ۳»: هر دو نوع پیک بلافاصله پس از خروج از یاخته سازنده خود، وارد مایع بین یاخته ای می شوند.

گزینه ۴»: پیک های دوربرد پیک هایی هستند که به جریان خون وارد می شوند و پیام را به فاصله ای دور منتقل می کنند. هورمون ها پیک های دوربرد هستند. گاهی نورون ها پیک شیمیایی را به خون ترشح می کنند؛ در این صورت این پیک یک هورمون به شمار می آید، نه یک ناقل عصبی.

(تنظیم شیمیایی) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۵۴ و ۵۵)

۹۰- گزینه ۳»

(کتاب اول)

یاخته های عصبی می توانند دو نوع پیک شیمیایی ترشح کنند:

۱. ناقل عصبی به عنوان پیک شیمیایی کوتاه برد

۲. هورمون به عنوان پیک شیمیایی دوربرد.

بنابراین، در این سؤال هم هورمون و هم ناقل عصبی مدنظر است. دقت کنید هردو نوع این پیک های شیمیایی با برون رانی از یاخته ترشح کننده خود آزاد می شوند. به منظور آزادسازی این مولکول ها به بیرون از یاخته، ریزکیسه حمل کننده آن ها با غشای یاخته ادغام می شود و در زمان برون رانی، بر مساحت آن می افزاید.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱»: دقت کنید ناقلین عصبی به جریان خون وارد نمی شوند. به طور کلی پیک های شیمیایی کوتاه برد برای رسیدن به بافت هدف خود وارد خون نمی شوند.

گزینه ۲»: گیرنده مولکول های ناقل عصبی در یاخته پس سیناپسی در سطح غشا است. پس نمی توانند از غشای یاخته پس سیناپسی عبور نمایند.

گزینه ۴»: همان طور که می دانید، آنزیم هایی به فضای سیناپسی ترشح می شوند که مولکول های ناقل عصبی به جا مانده، تجزیه می شوند. سرنوشت دیگر ناقلین عصبی به جای مانده در فضای سیناپسی این است که به درون یاخته پیش سیناپسی بازجذب شوند.

(تنظیم شیمیایی) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۵۴ و ۵۵)

فیزیک (۲) - طراحی

۹۱- گزینه ۳»

(معمدرضا سهرابی فر)

از رابطه کوانتیده بودن بار الکتریکی ($q = \pm ne$) استفاده می کنیم. با قرار دادن مقادیر در رابطه بالا، داریم:

$$q = \pm ne \Rightarrow -1 \times 10^{-6} = -n \times 1.6 \times 10^{-19}$$

$$\Rightarrow n = \frac{1 \times 10^{-6} \text{ C}}{1.6 \times 10^{-19} \text{ C}} = 6.25 \times 10^{12}$$

این نکته را در نظر داشته باشید که اگر جسم الکترون از دست بدهد از علامت مثبت و اگر الکترون بگیرد از علامت منفی در رابطه استفاده می کنیم.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه های ۳ تا ۵)

۹۲- گزینه ۲»

(عباس اصغری)

نقطه مورد نظر با توجه به هم نام بودن بارها، میان دو بار، روی خط واصل آن ها و نزدیک به بار با اندازه کوچکتر است.

۹۴- گزینه «۱»

(مهمر صارق مام سیره)

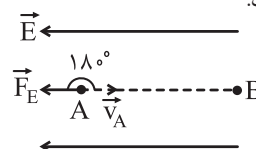
می دانیم خطوط میدان الکتریکی همواره از بار مثبت خارج و به بار منفی وارد می شوند. در شکل خطوط میدان از A خارج شده و به صفحه با بار منفی می رسند، در نتیجه ($q_A > 0$) است. از طرفی خطوط میدان A و B از هم دور شده اند، یعنی A و B همدیگر را می رانند و هم نام اند، در نتیجه ($q_B > 0$) است. همچنین میدان های بارهای B و C به یکدیگر می رسند، پس همدیگر را می ربایند و غیره نام اند، در نتیجه ($q_C < 0$) است. از طرفی خطوط میدان C و D از یکدیگر دور می شوند پس هم نام اند و بار D نیز باید منفی باشد ($q_D < 0$) است.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲- صفحه های ۱۷ و ۱۹)

۹۵- گزینه «۳»

(عبدالرضا امینی نسب)

می دانیم طبق قضیه کار - انرژی جنبشی، کار میدان الکتریکی برابر تغییرات انرژی جنبشی ذره است.

$$\left. \begin{aligned} \Delta U_E &= -W_E \\ \Delta U_E &= -\Delta K \end{aligned} \right\} \Rightarrow W_E = \Delta K$$

$$\Rightarrow |q| Ed \cos(180^\circ) = \frac{1}{2} m (v_B^2 - v_A^2)$$

$$\Rightarrow 2 \times 10^{-6} \times 10^4 \times 30 \times 10^{-2} \times (-1)$$

$$= \frac{1}{2} (3 \times 10^{-5}) \times (v_B^2 - 400)$$

$$\Rightarrow -6 \times 10^{-3} = \frac{3}{2} \times 10^{-5} \times (v_B^2 - 400)$$

$$\Rightarrow (v_B^2 - 400) = -400 \Rightarrow v_B^2 = 0 \Rightarrow v_B = 0$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲- صفحه های ۲۱ و ۲۳)

۹۶- گزینه «۳»

(یوسف الویردی زاده)

خطوط میدان الکتریکی به سمت کره با بار منفی هستند. از آنجا که به بار منفی در خلاف جهت خطوط میدان، نیرو وارد می شود، پس نیروی وارد بر ذره باردار منفی ($\vec{F}_E$) و جابه جایی ($\vec{d}$) هم جهت بوده و کار میدان مثبت است ($W_E > 0$). از طرف دیگر $\Delta U = -W_E$ نشان می دهد

که $\Delta U < 0$ می باشد و با توجه به رابطه $\Delta V = \frac{\Delta U}{q}$ ، نتیجه

می گیریم $\Delta V > 0$ می باشد. همچن می توان گفت چون در خلاف جهت خطوط میدان حرکت کرده ایم، ΔV مثبت است.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲- صفحه های ۱۷ و ۲۷)

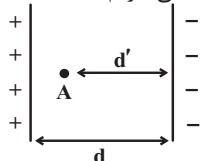
۹۷- گزینه «۲»

(عبدالرضا امینی نسب)

چون بار الکتریکی از نقطه A رها می شود، در جهت نیروی الکتریکی وارد بر آن و به طرف صفحه با بار ناهم نام حرکت می کند، پس انرژی پتانسیل الکتریکی آن کاهش و انرژی جنبشی آن افزایش می یابد و می توان نوشت:

$$\Delta U = -W_E \xrightarrow{\Delta U < 0} W_E > 0$$

بنابر قضیه کار - انرژی جنبشی داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_E = \Delta K \Rightarrow |q| Ed' \cos \theta = (K_2 - K_1)$$

$$\Rightarrow 1/6 \times 10^{-19} \times 2 \times 10^3 \times d' \times 1 = \frac{1}{2} \times 1/6 \times 10^{-27} \times 4 \times 10^{10}$$

$$\Rightarrow 10^{-16} d' = 10^{-17} \Rightarrow d' = 10^{-1} m = 0.1 m = 10 cm$$

d' همان فاصله نقطه A از صفحه منفی است.

چون میدان الکتریکی یکنواخت و ثابت است، داریم:

$$|\Delta V| = Ed \Rightarrow 220 = 2 \times 10^3 d \Rightarrow d = 0.11 m = 11 cm$$

بنابراین فاصله نقطه A از صفحه مثبت برابر است با:

$$\text{فاصله نقطه A از صفحه مثبت} = d - d' = 11 - 10 = 1 cm$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲- صفحه های ۱۷ و ۲۷)

۹۸- گزینه «۴»

(مهمر رضا شریفی)

با توجه به تعریف اختلاف پتانسیل الکتریکی، داریم:

$$\Delta V = \frac{\Delta U}{q} \Rightarrow V_B - V_A = \frac{-0.21 \times 10^{-3}}{3 \times 10^{-6}}$$

$$\Rightarrow V_B - 45 = \frac{-210}{3} \Rightarrow V_B - 45 = -70 \Rightarrow V_B = -25 V$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲- صفحه های ۲۳ و ۲۵)

۹۹- گزینه «۱»

(عبدالرضا امینی نسب)

با حرکت در راستای عمود بر خطوط میدان الکتریکی، پتانسیل الکتریکی تغییر نمی کند، اما با حرکت در جهت خطوط میدان الکتریکی، پتانسیل الکتریکی کاهش می یابد. بنابراین داریم:

$$V_A > (V_C = V_B) \Rightarrow \begin{cases} V_A - V_C = 16 V \\ \text{یا} \\ V_A - V_B = 16 V \end{cases}$$

از طرفی در یک میدان الکتریکی یکنواخت، داریم:

$$V_A - V_B = V_A - V_C = Ed = Ed_{AB} \cos 37^\circ$$

$$\Rightarrow 16 = E \times \frac{10}{100} \times \frac{8}{10} \Rightarrow E = 200 \frac{N}{C}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲- صفحه های ۲۳ و ۲۶)

۱۰۰- گزینه «۳»

(معصومه افضلی)

با توجه به این که بار الکتریکی رسانا در سطح خارجی آن توزیع می شود، پس از تماس گوی با ظرف فلزی تمام بار گوی به ظرف داده شده و گوی خنثی می شود. با نزدیک کردن گوی به یک الکتروسکوپ باردار، بار در گوی خنثی القا شده و ورقه های الکتروسکوپ شروع به بسته شدن می کنند.

بنابراین فاصله نقطه O از بار q_2 برابر است با:

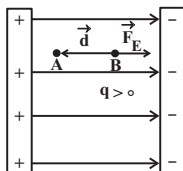
$$r_2 = x + 12 \xrightarrow{x=12\text{cm}} r_2 = 12 + 12 = 24\text{cm}$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۱۰۳- گزینه «۳»

(کتاب اول)

طبق شکل زیر و با توجه به رابطه $W_E = |q| E d \cos \theta$ ، چون θ یعنی زاویه بین نیروی $\vec{F}_E$ و جابه‌جایی $\vec{d}$ برابر با 180° است، $\cos \theta = -1$ شده و در نتیجه $W_E < 0$ است؛ یعنی کار نیروی میدان روی بار منفی است.

علاوه بر این می‌دانیم که $\Delta U_E = -W_E$ است، لذا چون $W_E < 0$ می‌باشد، $\Delta U_E > 0$ خواهد بود؛ یعنی انرژی پتانسیل بار افزایش پیدا می‌کند. (الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

۱۰۴- گزینه «۲»

(کتاب اول)

بنا به قرارداد، اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر باتری برابر با پتانسیل پایانه مثبت منهای پتانسیل پایانه منفی است. اگر پتانسیل پایانه منفی را با V_- و پتانسیل پایانه مثبت را با V_+ نشان دهیم، داریم:

$$\Delta V = V_+ - V_- \xrightarrow{\Delta V = 12V} 12 = V_+ - (-4) \Rightarrow V_+ = 8V$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۰۵- گزینه «۱»

(کتاب اول)

با توجه به رابطه $\Delta U_E = \frac{\Delta U_E}{q}$ ، داریم:

$$\begin{aligned} \Delta V &= \frac{\Delta U_E}{q} \Rightarrow q = \frac{\Delta U_E}{\Delta V} \\ q &= \frac{U_B - U_A}{V_B - V_A} \xrightarrow{U_B = 1/2 mJ = 1/2 \times 10^{-3} J, U_A = 0/1 mJ = 0/1 \times 10^{-3} J} \\ q &= \frac{1/2 \times 10^{-3} - 0/1 \times 10^{-3}}{70 - 90} = \frac{0/1 \times 10^{-3}}{-20} \\ \Rightarrow q &= -15 \times 10^{-6} C \Rightarrow q = -15 \mu C \end{aligned}$$

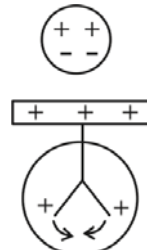
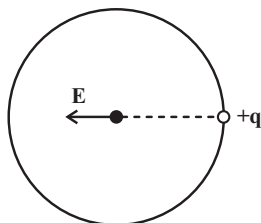
(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۰۶- گزینه «۱»

(کتاب اول)

اگر بزرگی میدان الکتریکی ناشی از بار با اندازه $|q|$ در مرکز دایره را E بنامیم، در هر یک از شکل‌ها، بردارهای میدان در مرکز دایره را رسم نموده و برآیند آن‌ها را محاسبه می‌کنیم:

شکل (a):

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

فیزیک (۲) - آشنا

۱۰۱- گزینه «۴»

(کتاب اول)

اولاً وقتی دو جسم یکدیگر را دفع می‌کنند، حتماً هر دو دارای بار هستند و بار آن‌ها هم‌نام است. پس جسم‌های B و D هر دو باردار بوده و بار آن‌ها هم‌نام است.

ثانیاً برای این که دو جسم یکدیگر را جذب کنند، کافی است یکی از آن‌ها باردار باشد. بنابراین جسم‌های A و C هم می‌تواند خنثی باشند و هم می‌توانند بار مخالف جسم‌های B و D داشته باشند.

با توجه به توضیحات بالا، به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»: نادرست است؛ زیرا جسم A می‌تواند خنثی باشد و در این حالت، الزاماً جسم‌های A و B دارای بار مخالف نیستند.

گزینه «۲»: نادرست هستند؛ زیرا جسم‌های A و C هم می‌توانند خنثی باشند و هم می‌توانند بار مخالف جسم‌های B و D داشته باشند. بنابراین اگر A و C هر دو باردار باشند، همدیگر را دفع، اگر یکی باردار باشد، همدیگر را جذب و اگر هر دو خنثی باشند، به یکدیگر نیرویی وارد نمی‌کنند.

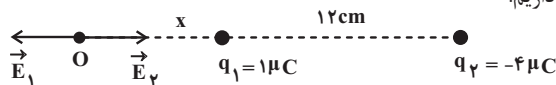
گزینه «۳»: درست است؛ زیرا D که حتماً باردار است، A را که یا خنثی است یا بار مخالف D دارد، الزاماً جذب می‌کند.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲ - صفحه‌های ۲ تا ۴)

۱۰۲- گزینه «۴»

(کتاب اول)

در نقاط واقع در فاصله بین دو بار، بردارهای میدان ناشی از بارهای q_1 و q_2 هم‌جهت و در نقاط واقع در خارج از فاصله بین دو بار، بردارهای میدان ناشی از بارهای q_1 و q_2 در خلاف جهت هم هستند؛ لذا نقطه‌ای که برآیند میدان در آن صفر است، باید خارج از فاصله بین دو بار باشد. ضمناً چون E با $|q|$ نسبت مستقیم و با r^2 نسبت وارون دارد، نقطه صفر شدن برآیند میدان باید نزدیک‌تر به بار با اندازه کوچک‌تر باشد. مطابق شکل زیر داریم:

$$E_O = 0 \Rightarrow E_1 - E_2 = 0 \Rightarrow E_1 = E_2 \Rightarrow k \frac{|q_1|}{r_1^2} = k \frac{|q_2|}{r_2^2}$$

$$\xrightarrow{\text{ساده کردن } k \text{ از طرفین}} \frac{|q_1|}{r_1^2} = \frac{|q_2|}{r_2^2}$$

$$\xrightarrow{q_1 = 1 \mu C, q_2 = -4 \mu C} \frac{1}{r_1^2} = \frac{4}{(x+12)^2}$$

$$\xrightarrow{\text{جنر}} \frac{1}{x^2} = \frac{4}{(x+12)^2} \Rightarrow 2x = x+12 \Rightarrow x = 12\text{cm}$$

$$\Delta V = \frac{\Delta U_E}{q} \Rightarrow \Delta U_E = q\Delta V \Rightarrow \Delta U_E = q(V_B - V_A)$$

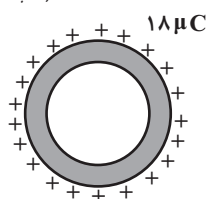
$$\frac{q = -4\mu C = -4 \times 10^{-6} C}{V_B = -20V, V_A = 20V} \Rightarrow \Delta U_E = -4 \times 10^{-6} (-20 - 20) \Rightarrow$$

$$\Delta U_E = +1/6 \times 10^{-4} J \Rightarrow \Delta U_E = +0/16 \times 10^{-3} J = +0/16 mJ$$

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲- صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

(کتاب اول)

۱۱۰- گزینه «۳»

طبق نتیجه آزمایش فاراده، بار اضافی داده شده به یک رسانا، روی سطح خارجی آن توزیع می‌شود، لذا همه $18\mu C$ بار داده شده به پوسته، روی سطح خارجی آن توزیع می‌گردد.

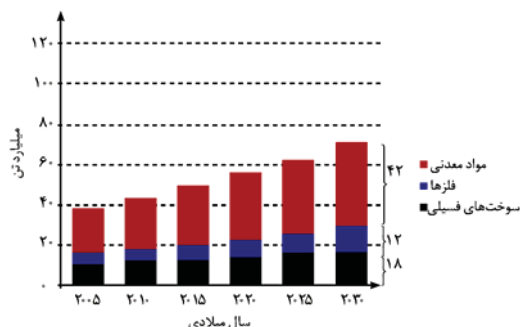
(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲- صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

شیمی (۲)

(متین هوشیار)

۱۱۱- گزینه «۲»

با توجه به نمودار زیر (صفحه ۴ کتاب درسی) میزان تولید یا مصرف مواد معدنی از مجموع تولید یا مصرف فلزها و سوخت‌های فسیلی بیشتر است.

(شیمی ۲- صفحه‌های ۳ تا ۵)

۱۱۲- گزینه «۲»

(محمدر عظیمیان زواره)

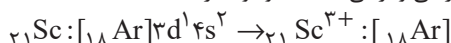
گزینه «۱»: مجموع عدد اتمی عناصرهای Na , Mg و Al با عدد اتمی کریپتون (Kr) (چهارمین گاز نجیب) یکسان است.
گزینه «۲»: شمار عناصرهای دسته d برابر ۴۰ و عدد اتمی نخستین شبه فلز گروه ۱۴ جدول دوره‌ای برابر با ۱۴ می‌باشد.
گزینه «۳»: فلزهای واسطه بخش عمده عناصرهای جدول دوره‌ای را تشکیل می‌دهند.
گزینه «۴»: با افزایش $n + l$ الکترون‌های ظرفیتی در هر گروه از جدول دوره‌ای شعاع اتمی افزایش می‌یابد.

(شیمی ۲- صفحه‌های ۶ تا ۱۶)

۱۱۳- گزینه «۱»

(ایمان حسین نژاد)

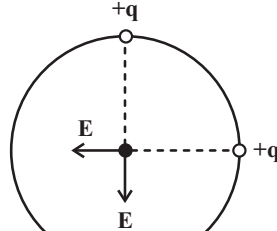
اسکاندیم (Sc), نخستین فلز واسطه در جدول دوره‌ای است که در وسایل خانه مانند تلویزیون رنگی و برخی شیشه‌ها وجود دارد.

(شیمی ۲- سوال ۱ فور را ببازمیدر صفحه ۱۶- صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

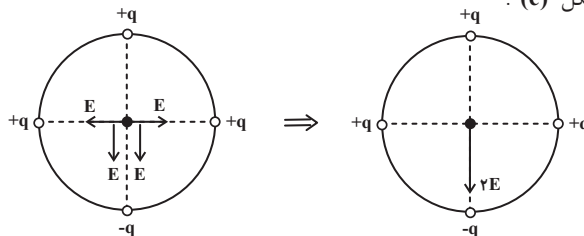
$$E_{T,a} = E$$

شکل (b):

$$E_{T,b} = \sqrt{E^2 + E^2} = \sqrt{2E^2} = \sqrt{2}E$$

شکل (c):

$$E_{T,c} = E + E = 2E$$

همان گونه که ملاحظه می‌کنید، $E_a < E_b < E_c$ است.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲- صفحه‌های ۱۱ تا ۱۶)

۱۰۷- گزینه «۱»

(کتاب اول)

هر یک از شکل‌ها را بررسی می‌کنیم:

شکل «۱»: نادرست است؛ زیرا جهت خطوط میدان الکتریکی نادرست رسم شده است.

شکل «۲»: نادرست است؛ زیرا تراکم خطوط میدان الکتریکی نادرست رسم شده است. چون $|q_1| > |q_2|$ است، باید تراکم خطوط میدان در اطراف بار q_1 بیشتر باشد.

شکل «۳»: نادرست است؛ زیرا جهت خطوط میدان الکتریکی نادرست رسم شده است.

شکل «۴»: درست است؛ زیرا هم جهت خطوط میدان الکتریکی و هم تراکم خطوط میدان در اطراف بار q_2 که اندازه آن بزرگ‌تر از q_1 است، به درستی نشان داده شده‌اند.

بنابراین فقط ۱ شکل درست رسم شده است.

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲- صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۱۰۸- گزینه «۲»

(کتاب اول)

اولاً هر کجا خطوط میدان الکتریکی متراکم‌تر باشد، اندازه میدان الکتریکی در آنجا بیش‌تر است؛ یعنی $E_A > E_B$ (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
ثانیاً هرگاه در جهت خطوط میدان الکتریکی حرکت کنیم، مستقل از نوع بار، پتانسیل الکتریکی نقاط کاهش پیدا می‌کند، یعنی $V_B > V_A$ (گزینه‌ای رد نمی‌شود)

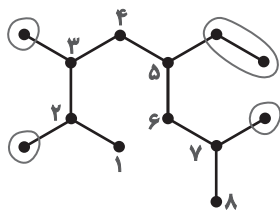
ثالثاً طبق رابطه $U_E = qV$ و با توجه به مثبت و هم‌اندازه بودن بارها، هر کدام در نقطه‌ای با پتانسیل بیش‌تر باشد، انرژی پتانسیل الکتریکی بیش‌تری نیز خواهد داشت؛ یعنی $U_A < U_B$ (رد گزینه «۴»)

(الکتریسیته ساکن) (فیزیک ۲- صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

۱۰۹- گزینه «۳»

(کتاب اول)

با توجه به رابطه $\Delta V = \frac{\Delta U_E}{q}$ داریم:

بررسی گزینه‌ها:

(۱) در ساختار آن علاوه بر ۳ شاخه فرعی متیل، در ابتدا و انتهای زنجیر هیدروکربنی و شاخه اتیل هم گروه‌های متیل وجود دارد، پس در مجموع ۶ گروه متیل (CH_3) داریم.

(۲) مجموع اعداد به کار رفته در نام‌گذاری آن برابر $5 + 2 + 3 + 7 = 17$ می‌باشد.

(۳) فرمول مولکولی این ترکیب $\text{C}_{17}\text{H}_{38}$ است.

$$\text{نسبت جرم C به جرم H} = \frac{12(17)}{1(38)} = 5.7$$

(۴) شمار پیوندهای اشتراکی در آلکانی با n اتم کربن از رابطه $3n + 1$ به دست می‌آید:

$$3n + 1 = 3(17) + 1 = 52$$

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۳۳ تا ۴۰)

ریاضی (۲)

(سینا فیرفواه)

۱۲۱- گزینه «۳»

برای این که بدانیم مثلث از چه نوعی است، طول اضلاع آن را به دست می‌آوریم:

$$AB = \sqrt{3^2 + 1^2} = \sqrt{10}$$

$$AC = \sqrt{1^2 + 2^2} = \sqrt{5}$$

$$BC = \sqrt{(3-1)^2 + (1-2)^2} = \sqrt{2}$$

قائم‌الزاویه متساوی‌الساقین $\Rightarrow AC = BC, AB^2 = AC^2 + BC^2$

(هندسه تحلیلی و جبر) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۲ تا ۹)

(مهمر پاک‌نزار)

۱۲۲- گزینه «۲»

$$S = \alpha + \beta = \frac{5}{2} \quad P = \alpha\beta = \frac{2}{2} = 1 \Rightarrow \beta = \frac{1}{\alpha}$$

$$\alpha^2 + \frac{1}{\alpha^2} + \beta + \frac{1}{\beta} = \alpha^2 + \frac{1}{\alpha^2} + \frac{1}{\alpha} + \alpha$$

$$\alpha^2 + \frac{1}{\alpha^2} = (\alpha + \frac{1}{\alpha})^2 - 2$$

$$= (\alpha + \frac{1}{\alpha})^2 - 2 + \alpha + \frac{1}{\alpha}$$

$$= (\alpha + \frac{1}{\alpha})(\alpha + \frac{1}{\alpha} + 1) - 2$$

$$\beta = \frac{1}{\alpha} = \frac{1}{\alpha + \beta}(\alpha + \beta + 1) - 2$$

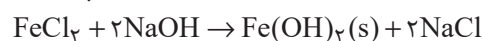
$$= S(S+1) - 2$$

$$= \frac{5}{2}(\frac{5}{2} + 1) - 2 = \frac{5}{2} \times \frac{7}{2} - 2 = \frac{35}{4} - 2 = \frac{27}{4}$$

(هندسه تحلیلی و جبر) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

۱۱۴- گزینه «۳»

(عباس هنریو)

رسوب سبز رنگ: ۳ عنصر و ۵ اتم $\frac{3}{5} = 0.6$

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: واکنش‌پذیری سدیم از آهن و روی بیشتر است.

گزینه «۲»: سدیم تمایل بیشتری برای تبدیل شدن به کاتیون دارد.

گزینه «۴»: واکنش‌پذیری آهن از نقره بیشتر است، پس استخراج آن سخت‌تر است.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

۱۱۵- گزینه «۱»

(ایمان حسین‌نزار)

روش (۲) درست است، زیرا در محاسبه‌های استوکیومتری باید مقدار خالص واکنش‌دهنده‌ها را در نظر گرفت.

$$100 \times \frac{\text{مقدار خالص}}{\text{مقدار کل}} = 95 \Rightarrow \frac{\text{مقدار خالص}}{\text{مقدار کل}} = 0.95$$

$$\Rightarrow \text{مقدار خالص} = 9.5 \text{ g Fe}$$

(شیمی ۲ - سوال ۲ نمونه مل‌شده صفحه ۲۴ - صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵)

۱۱۶- گزینه «۳»

(مهمر رضا همشیری)

هر بشکه نفت خام هم‌ارز ۱۵۹ لیتر است.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۲۹ تا ۳۱)

۱۱۷- گزینه «۴»

(پیمان فواهی‌مهر)

عبارت‌های (ب) و (ت) درست هستند. بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت (آ): یک اتم کربن نمی‌تواند هم‌زمان پیوند دوگانه و سه‌گانه داشته باشد.

عبارت (پ): هیدروکربن‌ها ترکیب‌هایی هستند که فقط از عنصرهای کربن و هیدروژن تشکیل شده‌اند.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۱۱۸- گزینه «۱»

(ایمان حسین‌نزار)

طبق نمودار، نقطه جوش آلکان‌هایی راست‌زنجیر با ۱ تا ۴ اتم کربن زیر

خط 22°C قرار دارند، پس در این دما به حالت گاز قرار دارند.

(شیمی ۲ - سوال ۲ با هم پندیشیم صفحه ۳۶ - صفحه‌های ۳۳ تا ۳۷)

۱۱۹- گزینه «۴»

(هری بهاری‌پور)

$$\text{جرم مولی} = 5 \times 12 + 12 \times 1 = 72 \text{ g.mol}^{-1}$$

یک گروه اتیل و یک اتم کلر در مجموع جرم مولی بیشتری نسبت به سایر گزینه‌ها دارند.

$$\text{C}_2\text{H}_5 \text{ و } \text{Cl} \text{ مجموع جرم مولی} = 29 + 35.5 = 64.5 \text{ g.mol}^{-1}$$

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۳۳ تا ۴۰)

۱۲۰- گزینه «۲»

(رسول عابدینی‌زواره)

نام این آلکان، «۵-اتیل-۳،۷-تری‌متیل اوکتان» است.

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۱۴ شهریور

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۱

(فامر کریمی)

شهر برلین در کشور آلمان است.

(کلمه سازی، هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه ۳

(فامر کریمی)

کشور مراکش در افریقا است.

(کلمه سازی، هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۴

(ممیر اصفهانی)

در شکل درست، دو واژه «آیا چگونه» بدین شکل در کنار هم قرار نمی گیرند.

(تصحیح جملات، هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۳

(ممیر اصفهانی)

شکل درست جمله ۲۶ نقطه دارد: بندگی، بیداد و دروغ، مصیبت هستند و ارتباطات را پایان می دهند

(ترتیب کلمات، هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۱

(فامر کریمی)

ترتیب پیشنهادی:

ج) ناگهان در کوچه دیدم بی وفای خویش را / باز گم کردم ز شادی دست و پای خویش را

الف) با شتاب ابرهای نیمه شب می رفت و بود / پاک چون مه شسته روی دلربای خویش را

د) تا به من نزدیک شد، گفتم: «سلام ای آشنا» / گفتم اما هیچ نشنیدم صدای خویش را

ب) کاش بشناسد مرا آن بی وفا دختر «امید» / آه اگر بیگانه باشد آشنای خویش را

(ترتیب جملات، هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۲

(کتاب استعداد تحلیلی، هوش کلامی، مشابه کنکور دکتری سال ۹۳)

نبود نام پدر امیر و مریم در مستندات سال ۱۳۲۰ بیمارستان، به این معنا نیست که او در سال ۱۳۱۸ متولد شده است. به شرطی می توان از نبودن نام پدر امیر و مریم در مستندات سال ۱۳۲۰ بیمارستان به متولد سال ۱۳۱۸ بودن او رسید که او حتماً در یکی از این دو سال متولد شده باشد.

(استدلال، هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۲

(کتاب استعداد تحلیلی، هوش کلامی)

عبارت «شرف المكان بالمکین» یعنی «ارزش جایگاه به خود جایگاه نیست، بلکه به صاحب جایگاه برمی گردد». در واقع همان طور که عبارت گزینه «۲» می گوید، «جایگاهی بالاست که شخصی والامقام آن جا نشسته باشد». عبارت گزینه «۱» می گوید وقتی اصل چیزی هست، نباید به سراغ جانشین هایش رفت. عبارت گزینه «۳» به شکست اشاره می کند و عبارت گزینه «۴» در نكوهش کسی است که کارش را رها کرده به سراغ کاری رفته که به ظاهر پست تر است.

(قرابت معنایی، هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۳

(ممیر اصفهانی)

ردیف پنجم به ۲ نیاز دارد. فقط یک جایگاه برای این عدد هست. بعد از قرار دادن عدد ۲، به همین قیاس جایگاه عدد ۳ هم معلوم می شود. یک خانه برای عدد ۴ در این ردیف باقی است.

حال در ستون پنجم، به همین قیاس جایگاه عددهای ۱ و ۵ معلوم می شود. حال در ردیف دوم به عدد ۲ نیاز داریم و فقط یک جایگاه برای آن هست. به همین ترتیب جایگاه عددهای ۵ و ۱ هم معلوم است.

حال در ستون اول، عدد ۴ معلوم می شود و در ردیف چهارم، عدد ۵. در ردیف سوم نیز عدد ۲ معلوم است. پس حاصل خواسته شده، $4 \times 2 = 8$ است.

	۱	۲	۳	۴	۵
۱	۲				۵
۲	۱	۲	۴	۵	۳
۳	۵		۲		۱
۴	۴	۵			۲
۵	۳	۱	۵	۲	۴

(سورکو، هوش منطقی ریاضی)

۲۵۹- گزینه «۴»

(غریزاد شیرمهرملی)

قیمت مجسمه را x و قیمت تابلو را y می‌گیریم. داریم:

$$\begin{aligned}\frac{3}{4}x + 1000000 &= \frac{4}{3}y - 1000000 \\ \Rightarrow 9x + 12000000 &= 16y - 12000000 \\ \Rightarrow 16y &= 9x + 24000000\end{aligned}$$

یک معادله و دو مجهول، جواب یکتایی ندارد: $y = \frac{9}{16}x + 1500000$

مثلاً اگر $x = 16$ باشد، $y = 1500009$ خواهد بود و اگر $x = 16000000$ باشد، $y = 2500000$ خواهد بود.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۰- گزینه «۱»

(غریزاد شیرمهرملی)

داریم:

$$\begin{aligned}\frac{\text{الف} + 5}{\text{ب} + 3} &= \frac{\text{الف}}{\text{ب}} \Rightarrow (\text{الف} \times \text{ب}) + (5 \times \text{ب}) = (\text{الف} \times \text{ب}) + (3 \times \text{الف}) \\ \Rightarrow \frac{\text{الف}}{\text{ب}} &= \frac{5}{3} \Rightarrow \frac{\text{الف}}{\text{کل}} = \frac{5}{8}, \frac{\text{ب}}{\text{کل}} = \frac{3}{8}\end{aligned}$$

داریم:

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۴»

(ممیر اصفهانی)

سنّ علی، مجید و حسن را به ترتیب A ، M و H می‌گیریم.

$$A - 8 = 2(M - 8) \Rightarrow A = 2M - 8$$

$$A = 2h$$

فاصله سنی مجید و حسن معلوم می‌شود:

$$\Rightarrow 2M - 8 = 2h \Rightarrow m - 4 = h$$

ولی فاصله سنی علی و مجید معلوم نیست.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۲»

(ممیر کنهی)

عدد باید فرد باشد، پس یکان یا یک است یا سه.

اگر یکان سه باشد، جمع ارقام دهگان و صدگان هم باید «مضرب سه» باشد، یعنی $(3, 3)$ ، $(1, 2)$ ، $(2, 1)$ و $(3, 0)$ پذیرفته است.

اگر یکان یک باشد، جمع ارقام دهگان و صدگان هم باید «مضرب سه منهای یک» باشد، یعنی: $(2, 0)$ ، $(2, 3)$ و $(3, 2)$

پس مجموعاً $3 + 4 = 7$ عدد با شرط‌های صورت سؤال ساخته می‌شود.

(بش‌پذیری و اصل ضرب، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۳- گزینه «۳»

(ممیر کنهی)

دو الگو در سؤال هست:

$$\begin{array}{cccccccccccc} & -4 & & \div 4 & & +4 & & \times 4 & & -4 & & \\ 8, & 12, & 10, & 8, & 5, & 2, & 3, & 6, & 6, & 24, & 8, & 20 \\ & +2 & & \div 2 & & -2 & & \times 2 & & +2 & & \end{array}$$

(الگوی عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۴- گزینه «۳»

(ممیر کنهی)

$$(9-7) \times 9 = 18, (4-3) \times 13 = 13, (6-0) \times 7 = 42$$

$$(9-2) \times ? = 49 \Rightarrow ? = 49 \div 7 = 7$$

پس:

(الگوی عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۵- گزینه «۳»

(غریزاد شیرمهرملی)

$$9 \times 7 - 3 \times 8 = 63 - 24 = 39$$

$$8 \times 7 - 5 \times 3 = 56 - 15 = 41$$

$$16 \times 2 - 1 \times 8 = 32 - 8 = 24$$

$$5 \times 15 - 3 \times ? = 6$$

$$\Rightarrow ? = \frac{75-6}{3} = 23$$

پس:

(الگوی عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۶- گزینه «۴»

(فاطمه راسخ)

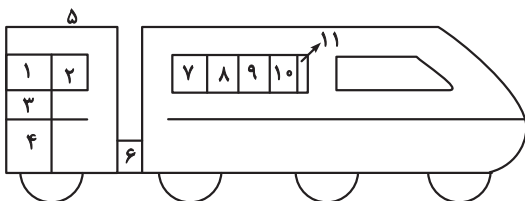
علاوه بر ۱۱ مستطیل آشکار، ۱۴ مستطیل دیگر هم در شکل هست:

$$(1, 2), (1, 3), (3, 4), (1, 3, 4), (7, 8), (8, 9), (9, 10), (1, 11)$$

$$(7, 8, 9), (8, 9, 10), (9, 10, 11), (7, 8, 9, 10), (8, 9, 10, 11)$$

$$(7, 8, 9, 10, 11)$$

پس تعداد کل مستطیل‌ها $11 + 14 = 25$ است.

(شمارش، هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینه «۱»

(فاطمه راسخ)

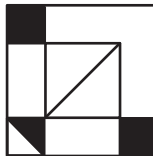
از تکرارها متوجه می‌شویم حروفی که در الفبای فارسی هست، کُد A و آن‌هایی که نیست، کُد D گرفته‌اند. همچنین دوقطه‌ای‌ها کُد B دارند و سه نقطه‌ای‌ها کُد C . پس حرفی سه نقطه‌ای از الفبای فارسی می‌خواهیم.

(کدگذاری، هوش غیرکلامی)

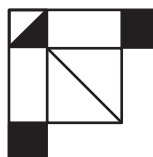
۲۶۸- گزینه «۴»

(فاطمه، اسخ)

اگر سه برگه را روی هم بیندازیم شکل زیر حاصل می شود:

با چرخاندن ۹۰ درجه ساعتگرد آن، شکل زیر را خواهیم داشت:

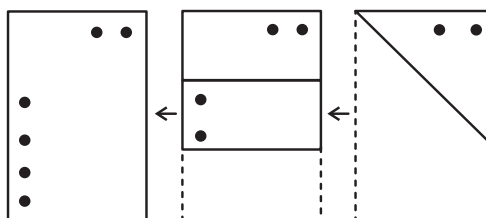

(کاغذ شفاف، هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه «۴»

(عمید کنش)

مراحل تا را پس از سوراخ، برعکس طی می کنیم:

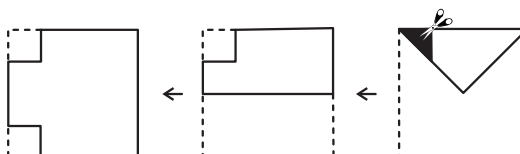

(تای کاغذ، هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه «۱»

(غیرزاد شیرمقدمی)

مراحل تا را پس از برش، برعکس طی می کنیم:

(برش کاغذ، هوش غیرکلامی)